

ELOFIZETÉS.

HÉLYSRN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre ... 36 kor.
Fél évre ... 18 kor.
Egy negyed évre ... 9 kor.
Egy hóra ... 3 kor.

Nyilttári közlemények
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csendőri egyesített
vasúti palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1917.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Vasárnap, május 6.

A csendőr.

E háboru folyamán sokkal kevesebb szó esett a csendőrökről, mint amennyi dicséretet megérdemelték. Valami magától értetődő és természetes dolognak tartotta mindenki a hősi tetteknek azt a sorozatát, a mely a csendőrség intézményéhez és nevéhez fűződik. A csendőrt mindig a kötelességtudás és az önfeláldozás ideális bajnokának láttuk s úgy tanultuk megismerni, mint a megalkuvást nem ismerő becsületesség katonáját. A csendőrség a maga nagyszerűen kiképzett legénységével, korrekt szinmagyar tisztjeinek abszolút megbízhatóságával nagyon elkényeztetett bennünket, úgy hogy midőn érdemeiknek, fáradságos munkájoknak elismeréséről kellene beszélnünk, szinte fölöslegesnek tartjuk ezt, hiszen a csendőrség és a helyét megálló becsületös kötelességtudás egyet jelent.

Midőn a lopakodó oláh marhalócok Erdélybe betörték s mi azt hallottuk, hogy maroknyi csendőresapat védte az erdélyi határt: bizakodó szívünkben nem azt gondoltuk-e: — Hála Istennek, hogy ott volt a csendőrség! S midőn nap-nap után arról érkezett hír, hogy ez a gyöngye csendőrkülönítmény milyen emberfölötti bravurral vert vissza százszoros ellenséges erőt: nem találtuk-e természetesnek a mártirok hősiességét?!

A magyar csendőr a világ legjobb katonája. Éftelmes, fegyelmezett, önálló ítéletű, akinek nagy része van abban, hogy Magyarországon közbiztonság tekintetében konszolidáltabb állapotok vannak, mint bármely nyugateurópai államban. S amilyen bátor és rettenthetetlen a harcban, olyan körültekintő biztos szemű nyomozó közeg és rendfenntartó őr a békében. Pedantéria, pontosság, hűség és szilárd akarat jellemzi minden cselekedetét: A veszedelmet nem kerüli, a támadástól és a haláltól nem fél s életét békében is, háboruban is nem egyszer tette kockára a köz érdekében.

Mindezt természetesnek találjuk, de sehogysem természetes az, hogy ezt az intézményünket, amelyről közhelyként hirdetjük mindig: mennyire bevált: nem igyekszünk emelni, fejleszteni s munkájokat megfelelően értékelni. A csendőrség, a tisztikar is, de különösen a legénység meglehetősen alacsony fizetést kap a teljesített munkájához képest, különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy most a front mö-

gött is milyen életveszélyes és fontos szolgálatokat teljesít.

Mindezek egy szomorú esettel kapcsolatban tolnak tollunk alá. Arad-megyében hivatásának újból áldozata lett két derék csendőr. Katonaszökevényeket nyomoztak, akik bestiális lélekkel gyilkolták meg a kötelességüket teljesítő derék embereket.

Mindegy: béke vagy háboru! a csendőr egész élete küzdelem, veszedelem, harc életre-halálra. Havas vi-

harban, zimankós szélben, hideg esőben, nyári forróságban megy, üldöz, nyomoz, harcol, fárad, izzad — igazán méltatlanul kevés jutalomért. Nem érkezett-e el az idő, hogy az ő érdekében is megmozduljon az állam édes atyai szive s összeszorított fős-vány markából nekik is juttasson valamit . . . Annyit, amennyit megérdemelnének, úgy sem tud nekik adni. . . . (.)

Osszeomlott angol és francia támadások

Berlin, május 5. (Hivatalos.) A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harotér:

Rupprecht bajor trónörökös hadserege:

Az angol támadásoknak az Arras-fronton történt véres összeomlása után tegnap csak Bullecourinál került nagyobb gyalogsági harcokra a sor. A talu mindkét oldalán támadó sűrű angol tömegeket súlyos veszteségeikkel visszavertük. Lensnél, Fresnoynál gyengébb előretörések megghiusultak. A foglyok száma 10 tisztra, 1225 angolra növekedett. Legalább 35 géppuskát zsákmányoltunk. A negyedik angol áttörési kísérlet diadalmas visszaverésében kimagasló része volt gardacsapatainknak, a bajoroknak, a württembergieknek, szászoknak és badenieknek, valamint Kelet-Poroszország, Posen, Szilázia, Hannover és a Rajnavidék ezredeinek. St-Quentin-től északra az előtéri harcok ránk nézve kedvezően folytak le.

A nemet trónörökös hadserege:

Az Aisne arcvonalon a tüzérségi harc igen nagy tömegű löszér felhasználása mellett tovább tartott. Erős ellenséges felderítő előtöréseket több ponton visszavertünk. A Mont d'Hiver birtokáért, Craonnetól nyugatra, harcok tejlődtek, amelyek még nem értek véget. Az Aisne és Brimont között tegnap reggel négy francia hadosztálynak napokon át tartó bőséges ágyutűzzel előkészített támadásai összeomlottak. A zsákmányul esett iratokból kitűnik, hogy a támadás célja első vonalunk mögött több kilométernyire feküdt. Azonban hála csapataink szívós kitartásának, az ellenség csak egy kiugró sarkon tudta lábát első árunkban megvetni. La Neuville-től keletre állásainkba átmenetileg benyomult franciákat ismét visszavertük, miközben ötszáz foglyot és több géppuskát vesztek. Az esti órákban az Aisnetől délre megújított támadások az ellenség vereségén mit sem változtathattak. Prosnestől északra megghiusultak a franciák kísérletei, hogy több hadosztállal ottani magaslati állásaink birtokába jussanak. A franciák legsúlyosabb veszteségeik árán Nauroytól délkeletre átmenetileg ugyan csekély területnyereséget értek el, azonban gyalogságunk ellentámadásaival eddigi vonalait ismét teljesen visszafoglalta. Több mint egyszáz foglyot szállítottunk be.

Albrecht württembergi herceg vezértábornagy hadserege:

Kölcsönös felderítő tevékenységen kívül lényeges esemény nem történt.

Az ellenség tegnap hét repülőgépet és egy kötött léggömböt veszett. Ösztende ellen intézett repülőtámadás folytán nagyobb számú belga meghalt és megsebesült. Katonai kárt nem okoztak.

Keleti harotér:

Kovel és Stanislau között az oroszok élénk tüzelése megfelelő megtorló tüzelésre készítette.

Macedóniai harotér:

A Cserna hajlásban a Doiran-tótól nyugatra és a Struma lapályon a tüzérségi tevékenység a nap egyes óráiban újra föléledt. Ludenacnál, első főszállásmester. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin. A főhadiszállásról jelentik: Nagy tömegű rendelkezések, parancsok s térképek kerültek a kezünkre az április 16. óta elfogott francia hadifoglyok révén. Ezek közt találunk rajzokat, melyeket a hadosztályparancsnokok adtak ki. Kitérnek belőlük, hogy már előre kiszúrták azokat a területeket, amelyeket az új pergőtűz után elakartak foglalni. Az egyes terpszakaszokról készített térképekbe különféle színű kockák vannak berajzolva, amelyen minden pont, minden halom és minden völgy el van látva pontos idővel, amikor el kellett volna foglalni és amely jelzi, hogy az elfoglaló csapat mennyi ideig pihenhetett volna ott.

— A foglyok elmondják, hogy már megint elhitették velük azt a mesét, hogy a francia tüzérségi előkészítés vas esőjével teljesen elintézte az ellenséget és a gyalogsági támadás nem lesz egyéb sémánál. A bocheok — monéották a foglyoknak — állandóan vissza fognak vonulni, egyik vonalat a másik után adnak majd fel, míg el nem érik a hadi istennik nevét viselő Siegfried, azután Votan és végül a Notung vonalat. Találtunk egy parancsot, amelyet Nivelles tábornok főparancsnok adott ki valamennyi csapatnak az általános támadás előtt este és amelyben megmagyarázta, hogy mit jelent április 16-ika. „Útött az óra! Bizalom és bátorság! Eljen Franciaország!”

Az első gyalogsági hullám előretörése után hirtelen francia katonák rohantak elő, akinek a kezében nem volt más, mint kályha, kályhaeső, talasáb s akiknek az volt a feladatuk, hogy pontosan megjelölt helyiségekben vagy falvakban készítsék el tisztjeik lakásait. Miután azonban gépfegyvereink megfelelő fogadtatásban részesítették eme előrelátó s gondos kvártélymestereket, elment a kedvük a parancsok végrehajtásától. Néhány fogolynál találtunk lakás-cédulákat, amelyek Laon városra szóltak. Megtaláltuk Lévi tábornoknak a 25. hadosztály parancsnokának egy parancsát, aki rettentően leszidja egy ezredesét, mert a német repülő-tisztekkel bajtársiasan bánt és azt mondja, hogy a német repülőszetek disznók és hülyék és azt ha egy ilyen tiszttel keznet kellene fognia akkor a maga kezét egy „pot de merde”-ben tisztítaná meg.

— A francia áttörés után az előnyomulásnak úgy kellett volna megtörténnie, hogy kezdetben 3—4 perc alatt körülbelül 100 métert tesznek meg a csapatok. A zászlóaljok 4—500 méter szélességben voltak felállítva. Az ezredet három lépcsőben sorakoztatták és mindegyiket több senegál zászlóaljjal erősítették meg. Minden ezrednél 8000 kézigránátot osztottak ki, amelyet külön kocsik szállítottak a csapat után.

— Erdemes megnézni a híres tankok sárkányos romjait. Ezekre a páncélos gépkocsikra felszerelt ágyuk általánosságban a 7 és fél centiméteres francia tábori ágyuk, azonban a esővek igen erősek. Tüzérségünk találatai a nagyon sok löszrel és benzinkészlettel felszerelt tankokat rendszeren azonnal felrobbantották, úgy, hogy a gépkocsik vasteteje a levegőbe röpült. Ezt bizonyítják a legénység teljesen szétszagotott holtteste is. Mint egy melancholikus orrazarvu terpszkedik egyik-másik tank romja vonalaink között. A szarvat az a kés jelképezi, amely a drótakadályok elvágására a tank tetejére van szerelve. A hadvezetés igen sok fényképet készített ezekről a csodagépekről és már logközelebb a központi hatalmak polgársága megláthatja, hogy milyenek is ezek a teljesen csődöt mondott és tökéletes letiprásokra szánt masinák.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: A negyedik arrasi csata május 3-ikán az angolokra

nézve még nagyobb vereséget jelent, mint az április 28-iki ütközet. A német harc csapatok ismét rendkívül súlyos angol veszteségeket jelentenek. Május 4-ikén a csata az északi szárnyon láthatóan ellanyhult és a küzdelmek súlypontja a déli szárny felé húzódott. Már az a hó 4-re virradó éjszaka az angolok három hálóba való támadást intéztek nagy erővel Villecourt ellen. Reggel öt órakor e helyen a negyedik és legsúlyosabb angol támadás kezdődött. Az angolok súlyos elkeseredéssel sűrű tömegekben támadtak a falu mindkét oldalán. A rohamoszlopokat záró és géppuskatűzelésünk összelötte és leoldóste. De az ellenség a hezagokat kímélet nélkül új embertömegekkel töltötte meg, amelyek elesett bajtársaik halmain keresztül folytonosan előretörték abban a reményben, hogy az áttörést ezuttal ki-erősökölják. De ez a negyedik nagy támadás is teljesen összeomlott és súlyos angol vereséggel végződött. — Délután és este Goulecourtól északra, Rincourt környékén a harc ide-oda hullámzott. A május 5-ikére virradó éjszaka a Scarpetól északra az ellenséges tüzérség időnként a legnagyobb heveségig fokozódott. Egy erős ellenséges előretörés Bresny környékén megfiusult. Tovább északra egy támadás Acheville környékén megsemmisítő tüzelésünkben nem került megvalósításra. Megfiusultak továbbá az ellenséges járőr előretörések Lenstől nyugatra is. Az erős ellenséges tüzérség a Scarpetól délre is tartott. Rheims területén a tüzérségi harc a legnagyobb heveséggel szakadatlanul tombolt. Átmenetileg a tüzérség a fő harc szakaszokon a legerősebb pergő tüzérség fokozódott. Az Aisne szárnyon az ellenséges támadások kísérleteit megsemmisítő tüzelésünkkel megfiusítottuk és az ellenséges árkokban való készülődéseket hatásosan ágyaztuk. Este és éjszaka az ellenség erős felderítő osztagokkal a legerősebb tüzérségi előkészítés után Lalautil nyugatra és Cernytil délre támadott. Az ellenség támadásait mindenütt visszautasítottuk és az súlyos veszteségeket szenvedett. — A Mont d'Hiver ellen miézt támadásokat nehéz tüzérségi tűz vezette be. Craonnetól északra az ellenség erős támadást intézett, a mely lehetővé tette, hogy átmenetileg előrejusson előrsi árkaikba, de ellentámadással nyomban kivetítettük. A négy francia hadosztály véghez vitt erős támadás az Aisne és Briancourt között, mint a szákmányolt parancsokból kitérnek, a Bermericourt—Agouvillecourt vonal eltolgálását célozta. Miután a fő támadást véresen visszautasítottuk, a franciák estetelé még több résztámadást kíséreltek meg meg-lepéttásterü előretöréseket tüzérségi előkészítés nélkül, de a támadó hullámok már nagyobb-részt zárótűzünkben összeomlottak. Más helyen a támadásokat közelharcban semmisítettük meg. Az élénk harc tevékenység egész éjszaka át tartott. Rheims környékén is fokozott tüzérségi tüzérség volt. Prosnestól északra jelentett támadás heves tüzérség után nagy erővel, amelyek négy kilométer szélességben nyomultak előre, este hét órakor kezdődött. A francia veszteségek e helyes különösen súlyosak. Csak az egyik helyen tudott az ellenség átmenetileg egy kilométer szélességben tért nyerni, de ellentámadással nyomban visszavetítettük. Egy estettiz óra után kezdődő második támadást ellentámadással ugyancsak visszautasítottuk. Több mint száz fogoly maradt kezünkben. Sziléziaiak, brandenburgiak, poseniak, rajnavidékiek és lotharingiaiak e nagy kemény harcokban a franciáknak támadásaiknál a legsúlyosabb vereséget szerezték.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti este: Az Aisnetől északra levő magaslatokon új csata van folyamatban.

Változások a hadügyminiszteriumban. Bécsből jelentik: A hadügyminiszter rendelkezési állományba helyezte Jerzabeczky László vezérőrnagyot, a hadügyminiszter osztályfőnökét és Schubert vezérőrnagyot, aki a hadügyminiszterium gazdasági osztályát vezette. Jerzabeczky és Schubert tegnap már elhagyták hivatalukat. Jerzabeczky utódjává Langer al-

tábornagyot és Schubert helyére pedig Hödl főintendánst nevezték ki.

Tengeralattjáró és éhínség.

(Edison találmányon dolgozik a torpedók ellen.)

— Saját tudósítónk teletelentése. —

Berlin. Az angol lapok jelentik: A Rams-gate legutóbbi bombázása óta még nagyobb az elégedetlenség az admirális működése ellen. Az alsóházban felvilágosítást akarnak kérni a kenti pártok hiányos védelme ügyében. A Daily Mail tengerészeti kritikusja támadja az admirálisát, hogy még mindig agaszkodik a Churchill-féle rögeszméhez a védelem taktikájában. A Nelson-féle offenzív módszert feladták és ennek következménye, hogy a németek megvetették a lábukat Seebrüggeben, ami sok veszedelemet jelent az angolokra nézve.

London. A Daily Telegraf szerint Brattourt tengerészeti államtitkár te-ajánlotta lemondását, de felkérték, hogy vonja vissza elhatározását, amíg Lloyd George miniszterelnök franciaországi útjáról visszatér.

London. Az admirális közli, hogy egy régi típusu torpedóromboló a csatornában aknába ütközött és elsüllyedt. A hajó hatvanegy főnyi legénysége eltűnt.

Berlin. A Petit Parisienben Cheron szenátor kijelenti, hogy az élelmezési válság közveszedelmessé válhatik Franciaországban. Az ideai termés ugyanis huszmillió métermázsával gyengébbnek ígérkezik, mint a tavalyi.

Lugazé. Az élelmiszerügyek főkör-mánybiztosa Milanóba utazott, hogy résztvegyen ott a vidéki hatóságok képviselőinek konferenciáján. A kormánybiztos kijelentette, hogy elérkezett az ideje, hogy a helyzetet illuziók nélkül tekintsék, főleg ama óriási veszteségek miatt, amelyeket az ellenséges tengeralattjárók legutóbb okoztak. A kormány a polgárok háborus ellenálló erejének felbecsülésekor nem vette számításba a tengeralattjárókat.

Berlin. A Lokalanzeiger jelentése szerint Edison és hetvenöt más technikus éjjel-nappal dolgoznak azon, hogy eszközöket találjanak fel a tengeralattjárók ellen. A megtámadott hajók fedélzetén olyan villamos hullámokat akarnak előállítani, amelyek a torpedókat vagy eltérítik irányukból, vagy pedig felrobbantják őket, mielőtt a célhoz érnek. A Lokalanzeiger a hír ez megjegyzi, hogy a félelem meséket talál ki és a remény még ki is színezi őket. Az Edison-készülék beteges háborus fantáziák muzeumába tartozik.

Amsterdam. A Morning Post jelentése szerint a hajózási tanács Newyorkban konzoreionális egyezséget kötött háromezer tonnás hajók építésére. A hajótársaság azonnal megkezdte gyárainak kibővítését. Junius elsején már nagyszámu hajónak kell elkészülni és harmincezer ember dolgozik éjjel-nappal a gyárban. A hajók sebessége tíz-tizenkét csomó lesz óránként és valamennyi fel lesz fegyverezve.

Részvesznek a franciák a stockholmi konferencián.

— Miljukowot újra dezavualták. — Fecsego francia miniszter. —

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Stockholm. Az orosz munkások lapja azt a szenzációs hírt közli, hogy sikerült az angol és francia szocialistákat rávenni arra, hogy esatlakezzanak az orosz szocialistákhoz és küldjenek ki megbízottakat Stockholmba.

A *Poster Lloyd*nak jelentik Stockholmból:

A munkások és katonák képviselőinek bizottsága Skobelew alelnök aláírásával a következőket közli:

Miljukov külügyminiszter április 22-én kijelentette a Manchester Guardian tudósítójának, hogy Oroszországnak meg kell kapnia a Boszporust és a Dardanellákat, hogy azokat megerősíthesse, továbbá, hogy Oroszország követeli Ausztria felosztását és az ott élő szláv népek önállóságát. A munkások és katonák tanácsa kénytelen kijelenteni, hogy az orosz demokráciának semmi köze ezekhez a Miljukov-féle előkhoz, ellenkezőleg Oroszország forradalmi demokráciája képviselőinek egyhangu határozata szerint nem fogja engedni, hogy vért ontssanak ilyen, vagy hasonló előkért. Sem a hódítások, sem a monarchia felosztása nem volt a munkástanács megbeszélésének a tárgya.

Ugyanezek a munkás- és katonaképviselők tanácsa közli Skobelew aláírásával:

Gucskov hadügyminiszter április huszonharmadikán Jasiban beszédet mondott a kárpótlás nélküli béke ellen, továbbá Németország és a monarchia teljes szétszűréséről és hozzátette, hogy a munkás- és katonatanács velünk (a kormánnyal) egy gondolatban összeforrvan általában velünk egyetértésben cselekszik. Ezzel szemben a munkások és katonák tanácsa kénytelen kijelenteni, hogy Oroszország forradalmi népének és hadseregének egyáltalában nem célja Németország és Ausztria teljes megsemmisítése, ellenkezőleg: határozataiban és gyűlésein egyhangulag a hódítások és kárpótlás nélkül való béke mellett nyilatkozott és e határozatától sohasem fog eltérni.

A munkástanács harmadik közleménye így szól:

Gucskov hadügyminiszter április 26-án Kiebben egy nyilatkozott, hogy alkotmányozó gyűlést csak a háború után lehet összehívni. Hogy a téves következtetéseknek elejét vegyük, közöljük, hogy ez a nyilatkozat csak Guckov személyes véleménye. Az ideiglenes kormány a munkás- és katonatanácssal szemben kötelezte magát, hogy az alkotmányozó gyűlést a lehető leggyorsabban összehívja, a katonai helyzetre való tekintet nélkül. A nép ebből a követelésből nem enged.

Stockholm. Miljukovnak a béke kérdésében kiadott jegyzékének itt nem tulajdonítanak nagy jelentőséget. Hangsúlyozzák, hogy a jegyzéket akkor küldte szét, amikor már tudta, hogy annak az akciónak, hogy Amerika küldjön pénzügyi segítséget Oroszországnak, ninosen eredménye.

Zürich. A Daily Telegraph jelenti: Az angol-francia szocialista patrióták a stockholmi konferenciára való tekintettel kidolgozták békeprogramjukat és azt tudtára adták az orosz munkásbizottságnak. Ez a program

szintén az annexiók ellen foglalt állást és azt a feltételezt hangoztatja, hogy Elzász-Lotharingiának Franciaország részéről igényelt területeit olyannak kell venni, mint nemzetközi territoriumokat, amelyek egyszerűen visszaadandók. A programról London, Páris és Pétervár között eszmecsere indult meg.

Páris. Hervé megmagyarázza lapjában, hogy a francia szocialista szövetség mért nem akar résztvenni a stockholmi konferencián. Precedens elkerülése végett nem mehetnek abba bele, hogy egy nemzetközi konferenciát úgy hívjanak össze, hogy az internacionális elnök, — aki jelenleg Van der Velde, — továbbá két helyettese, egyetlen momentumról se tudjanak, amikor a konferencia előkészületeit megtették. Hogyan lehet bizni azok intencióinak tisztaságában, akik ezt a legkisebb kötelezettséget sem tartották szem előtt. Az internacionális titkára nem olyan funkcionárius, akinek joga volna összehívni a nemzetközi konferenciát olyanképpen, amint az most megtörtént.

Amsterdam. Thomas francia lőszerminiszter londoni barátainak kijelentette, hogy Franciaországban elhatározták a görög dinasztia megbuktatását. Franciaország minden békeajánlatot vissza fog utasítani, amíg Elzász-Lotharingiát vissza nem kapja. Amerika támogatása Franciaország részére lehetővé teszi, hogy a háborút a végső győzelemig folytassák. Spanyolországban nemsokára kikiáltják a köztársaságot és akkor az ország az ententehez csatlakozik.

Felelős birodalmi kancellár. (A pártok különböző hadicéljai.)

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Bécsből jelentik: A Der Abend berlini tudósítója jelenti: A konzervatívok és szociáldemokrata párt részéről a birodalmi kancellárhoz intézett két interpelláció egy újabb fejezete a birodalmi kancellár ellen indított hadjáratnak. A két interpelláció teljesen ellentétes irányú és arra enged következtetni, hogy a német birodalmi gyűlés két nagy csoportja között a legnagyobb ellentét uralkodik a béke kérdésében, a kancellár személye pedig mint ütköző pont áll a két küzdő párt között. Azokban a körökben, ahonnan a tudósító információit nyerte, azt állítják, hogy a két interpelláció határozottan bizalmi kérdés felvetését jelenti a kancellárral szemben. A szociáldemokrata párt azt óhajtott volna elérni, hogy Bethmann-Hollweg Németország hadicéljairól való nyilatkozatát még a stockholmi értekezlet összeülése előtt tegye meg, hogy így a béke lehetőségek megerősíthetők.

Berlin. Politikai és diplomáciai körökben Bernsdorff grófnak, a volt amerikai nagykövetnek a császárhoz való utazását és kihallgatását azokkal a hírekkel hozzák kapcsolatba, hogy Bernsdorff-ot legközelebb rendkívüli diplomáciai küldetéssel fogják megbízni.

Berlin. Jerick titkos tanácsos, az alkotmányozó bizottság tagja, a bizottság ülése után

kijelentette, hogy a kancellár parlamenti felelősségének törvénybe iktatása bizonyosra vehető. A bizottság nagyon gyorsan fog dolgozni és csütörtökig az összes reformáló javaslatokat befejezik. A reformokra nézve nagyon kedvező kilátások vannak és lehetséges hogy a birodalmi gyűlés plénuma májusban már elfogadja a javaslatokat, úgy, hogy az új kormányzati rendszert még e hónap végén gyakorlatban is bevezetik.

„Kinyitott és nyitva hagyott ajtó”.

(Az alkotmány-párt értekezlete.)

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Az alkotmánypárt ma tagjainak nagy érdeklődése mellett értekezletet tartott. Az értekezletet Andrássy Gyula gróf nyitotta meg és felkérte Eszterházy Mór grófot és Bethlen István grófot, hogy nyilatkozzanak arról a felszólításról, amelyet Tisza István gróf intézett hozzájuk.

Bethlen István gróf számolt be az eseményekről. Elmondta, hogy a miniszterelnök felhívta őt és Eszterházy grófot, hogy lépjenek be a kormányba, mert azt remélte, hogy ezzel a kormány szorosabb nexusba léphet az ellenzéki pártokkal és a parlament munkaképességének helyreállítását könnyebben érheti el. A kiegyezés kérdésében olyan mélyreható ellentét van a negyvennyolcas pártok és a többség álláspontja között, hogy Tisza nem tartja celszerűnek, hogy eme függetlenségi pártoknak hasonló ajánlatot tegyen, azonban szándéka, hogy az akció sikere esetén a néppártnak is hasonló ajánlatot tesz.

Megkérdezte Bethlen István gróf a miniszterelnököt, hogy tisztán a parlament munkaképességének helyreállítása céljából tette-e az ajánlatot, mire a miniszterelnök igenlő feleletet adott. A királyi kézirat kapcsán kiadott kormány-magyarázat lehetetlenné teszi, hogy a tárgyi alapok tisztázása nélkül belépessenek a kabinetbe. Közölte a miniszterelnökkel, hogy az ajánlatról előbb jelentést tesz a pártoknak és csak azután adja meg végleges válaszát. A párt határozata folytán május 3-ikán bejelentette Tisza István grófnak a tagadó választ. A miniszterelnök ezt azzal a kijelentéssel vette tudomásul, hogy az ajtót, amelyet most kinyitott, ezután is nyitva óhajtja tartani.

Eszterházy Mór gróf a maga részéről szintén esatlakozott Bethlen István gróf szavaihoz.

Ugron Gábor szólalt fel ezután. A királyi manifesztumával foglalkozott és ismertette az alkotmánypárt magatartását.

Végül Andrássy Gyula gróf mondott beszédet. Hangsúlyozza, hogy lehetetlennek tartotta, hogy az ellenzék harmonikusan működjen azzal a kormánnyal, amely a király által kilátásba helyezett választójog helyett terz választójogi reformot akar csinálni.

Lehet-e a királyi halát azzal dokumentálni, hogy pár ezer polgárnak választójogot adnak? Csak felháborító és elkészítő hatása lehet a királyi manifesztumra kiadott kormány-magyarázatnak. A miniszterelnök egy felszólalásával kapcsolatban azt is mondotta, hogy a választójog nem jár halálból. Alig mondta ezt ki, máris meggyászolta magát, mert most olyan választójogi javaslatot tesz, amely a hála elvének alapján áll. Nagy hiba, hogy a tervezet szerint nem olyanok kapják a választójogot, akik meg vannak szervezve és követelték, hanem akik nem is számítottak arra. Ezek után csak még élesebb és még erő-

teljesebb politikai küzdelemre lehet számítani.

Az egész jogkiterjesztés szerencsétlen, mert lehetetlen, hogy cseh és osztrák katonatisztek által javasolt vitézségi érdemek alapján jusson be valaki az alkotmány sáncaiba. Lehetetlen ezért felelősséget vállalni, pedig ez történt volna, ha az alkotmánypárt két tagja elvállalta volna a miniszterséget.

Andrássy Gyula gróf beszédét nagy tetszéssel fogadták a párt tagjai és egyhangulag helyeselték, hogy Eszterházy Móric gróf és Bethlen István gróf visszautasították a miniszterelnök ajánlatát.

Budapestről jelentik: Az ellenzék választójogi szövetsége a főrendiház megreformálását is programjába vette. A kérdés megvizsgálása céljából az ellenzék vezértársa a szociáldemo-

kratata párt nem elégszik meg a főrendiház legradikálisabb megreformálásával sem, hanem a főrendiháznak eltörlését kívánják.

Budapestről telefonátja tudósítónk: A közséji jegyzők és a körjegyzők országos egyesületének elnöksége mozgalmat indított a kar státusz és fizetésrendezés érdekében. Tervezet dolgoztak ki, amely kimutatja, hogy a jegyzők és a segédjegyzők fizetése rosszabb, mint a rendőrmestereké és vasuti altiszteké. Elhatározta a vezetőség, hogy a mozgalomnak nagyobb súlyt adandó, az egyesületet május 21-ére közgyűlésre hívja össze.

Budapestről jelentik: Burgga Aladár halálával megüresedett késmárki mandátum jelöltségét felajánlották Lers Viktor báró kereskedelmi miniszteriumi államtitkárnak, aki azonban a jelöltséget visszautasította.

Menekül az orosz kormány Pétervárról.

— Miljukov és Gueskov bukása. —

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Lugano. A Corriere dela Sera jelenté: Pétervári jelentések szerint a kormányválság Oroszországban ismét küszöbön áll. Legelőször Miljukov fog megbukni, mert ő a legelkeseredettebb ellensége a békének.

Stockholm. Az Utro Rossi jelenté: Miljukov intézkedésére letartóztatták Szassanow tábornokot, három kozáktisztet és törzstiszt karát. Csepigow tábornokot, a tartalékgárda főnökét és adjutánsát Tulcsakov ezredes szintén letartóztatták.

Bern. A svájci Press Telegraf stockholmi tudósítója az oroszországi helyzetről jelenté: Noha az ideiglenes kormány sajtóorganumai, a Rjeccsel élükön és a távirati ügynökség a viszonyokat most is a legrosszabb színekkel eseteli, kétegytelen, hogy Péterváron újból komoly események készülnének. A kormány és a munkások és katonák tanácsa közötti harc élesége napról-napra növekszik és már világosan felszínre is jutott. A kormány a munkások tanácsával szemben már a defenzív állapotába jutott, amennyiben javasolta, hogy néhány munkásvezérnek a kabinetbe lépésével koalíciós kormány alakítsák. A munkások és katonák tanácsa hallani sem akar erről a javaslatról, sőt ellenkezőleg. Ugylátszik döntő harcra készülni Miljukov és a kormány ellen.

Stockholm. Az ideiglenes kormány a katonák és a munkások megbizottsáival való tanácskezését úgy fogják fel, hogy a szocialisták mégis csak be fognak lépni a kormányba. Több pétervári lap amellett foglal állást, hogy alakítsanak koncentrációs kormányt Lwow herceggel és Cseidzevel.

Amsterdam. A Timesnek jelentik Oroszországból: Az itteni műveltebb körök államszövetséget kívánnak autonóm államokkal Amerika melléjük. Ez a kívánság egyre szélesebb köröket hódít meg és azt hiszik, hogy az ilyen államok felelőse mag leginkább a különböző nemzetiségeknek.

Stockholm. Az ideiglenes kormány Péterváron már nem érzi biztosnak maga alatt a talajt, annál kevésbé, mert már a hadsereg is egyre fordult azzal a tervvel lejárkozik, hogy székhelyét áttolja Moszkvába. Ha ezt a szándékát valóra váltja, a munkástanács azt tervezi, hogy önmagát kikiáltja a kormányának.

A munkástanács akciója mindenekelőtt a háború ellen irányul, de küzd Anglia ellen is. Rendkívüli felháborodást kelt Lenin több hívének letartóztatása. Miljukov és Gueskov lemondása küszöbön áll. Ezen már nem változtat az sem, hogy a kormány átköltözik Moszkvába, vagy Péterváron marad.

Stockholm. Péterváron Lenin csoportjának agitációja folytan a betűszedő munkások mindenütt beszüntették a munkát. Kerenszky igazságügyminiszter lapja azt írja, hogy nem fog sikerülni Leninnek, hogy az uralmat a munkás tanácsban magához ragadja.

Közpromittáló iratokat találtak náluk, melyekből kiderült, hogy a forradalmi kormány ellen agitáltak azzal, hogy helyreállítják a monarchiát és Nikolajevics nagyherceget teszik meg cárnak. Ivanow tábornokot, akit már régebben letartóztattak, Pétervárra vitték és vele hozták Rasputin fiát és nővérét is.

IRODALOM ES MŰVESZET.

Színházi műsor:

Vasárnap délután 3 órakor mérsékelt helyárral: *Obsitos, daljáték.*

Este 7 órakor rendez helyárral: *Aranyfácán, operett.*

Hétfőn: Kintzig János főispán ur ömeltősége aradi védnöksége alatt álló „Katona Otthon” javára, több katonatiszt felléptével: *A falu rossza, népszimű.*

Kedden: *Vengerkák, újdonság, itt először.* A Víg-színház slágerje.

Szerdán: *Vengerkák, újdonság másodszer.* Csütörtökn: *Vengerkák.*

Pénteken: *Csárdás királyné, operett.*

Szombaton délután 3 órakor ifjúsági és népi előadás.

Este 7 órakor rendez helyárral, az idejében először: *Az ember tragédiája.*

* A színház hírei. A jövő hét érdekességei. Ugyancsak az egész héten csaknem minden este van valami, ami fölötté értékes és érdekessé teszi az előadásokat. A hét első napján hétfőn van az a jótékonycélu előadás katonaművészek felléptével. Színre kerül a Falu rossza. Keddtől kezdve Péter Arpád és Góth Sándor nagyszabású színdarabja, a Vengerkák van műsoron. Az idején ez volt a Víg-színháznak a legna yobb szenzációja. A Vengerkák egymásután három estén kerül előadásra. Egy estét tölt be a szezon legnépszerűbb operettje, a Csárdás királyné és szombaton este Madách remeke, Az ember tragédiája kerül színre ez idejében először. — Vasárnap két előadás van. Délután három órakor Kálmán Lare gyönyörű daljátéka, a most felejthetetlen egyik legszebb operett, az Obsitos van műsoron, este pedig az Aranyfácán

pompás operettnek van a negyedik előadása. — Ő cs. és kir. fensége József főherceg fővédnöksége alatt álló frontmögötti „Katona Otthonok” javára. Az est védnöke Kintzig János főispán ur ömeltősége. Katona művészek felléptével nagy jótékonycélu előadás lesz hétfőn, május 7-én. Színre kerül Tóth Ede pályanyertes népsziműve, a Falu rossza.

* Az aradi zenekonzervatorium vasárnap délután fél 5 órakor tartja IV. jótékonycélu házi hangversenyét.

* Az aradi írók és művészek szabad társulásának szervező-bizottsága tisztelettel kéri a társulat összes tagjait, hogy a Városi kávéház emeleti teraszán vasárnap este kilenc órakor megjelenni szíveskedjenek.

* Zene-hangverseny. Arad szab. kir. város fenhatósága és a zenekedvelők egyesülete vezetése alatt Arad polgársága lelkes támogatása mellett tennálása 84-ik évében az aradi városi zeneiskola hadi jótékony céllra növendék hangversenyt rendez, a városi kulturpalota nagytermében 1917. évi május 6-án délután 5 órakor. Helyárral: 3, 2, 1 korona, diákjegy 50 fillér. Jegyek előre válthatók: Scherhag II. és Fia cégnél és előadás napján a pénztárnál.

* A léti színházi est. Hétfőn este kerül színre a hadi „Falu rossza” az aradi Nemzeti Színházban. Az előadást a frontmögötti „Katona Otthonok” javára tartják. A „Falurossza” kitűnő népsziművet katona színészek játszó el az aradi társulat együttesével. A két főszerep Schneider István főhadnagy és Iványi Sándor színész-katona, a „Katona-Otthon” főrendezőjének kezében van. Schneider István főhadnagy játsza Góndör Sándor szerepét, őt mint hadi „Falurosszát” már a budapesti képeztapokból, a Társaságból és az Érdekes Újságból jól ismerjük. Iványi Sándor — az országban előnyösen ismert színművész, ki e nemes, nagy intézmények főnállása óta azoknak művészeti főrendezője, — pedig Gonosz Pista szerepét alakítja, úgy, a hogy annak idején e szerepet a nagy mestertől tanulta volt. A két főszereplő az ország többi nagy városaiban mindenütt osztatlan sikert aratott, horribilis anyagi eredménnyel, melynek áldásait sok ezer otthonától távol levő családapá elvezte. A dereceni katona-otthont, mely az első volt az országban, Balthazar Dező dr. ref. püspök alapította József főherceg fővédnöksége alatt, ki a legmesszebbmenőleg érdekli ezeknek az intézeteknek minden mozzanata iránt. Az igazgatás élén Fereny Gyula dr. egyetemi tanár áll. Az intézmény áldásos volta ő feisége, Károly király figyelmét is felkeltette és most elrendelte a frontok mögött is a katonaotthonok föllállítását. E cél érdekében jöttek most a katona-művészek Aradra. A hétfői színházi est fővédnökségét Kintzig János főispán vállalta el. Fölülfizetések a jótékony célra való tekintettel, köszönettel fogadtatnak. Jegyek elővetelben a színházi pénztárnál kaphatók.

* Legújabb hangjegyek kaphatók Kerpelnél: Gilbert: Arany Fácán. Straus: A márvány menyasszony. Virányi: A Gólem. Fall Die Rose von Stambul. Kálmán: Csárdás királyné. Zerkovitz: Mint egy bálványt, úgy imádlak. Szemző: Elmegyek én is utánad. Partos: Hőféher menyasszony fátol. Zerkovitz: Edes, kedves apukám. Kovács: Összel arra ébredünk. Ötvös: Börtárcámnak bőrből a fedele, továbbá Százszek zenéjének összes eddig megjelent számai, valamint Anyos Laci, Dr. Révty L. Kondor, Fráter, Sas Náci, Erős Béla legújabb nótás könyvei.

* Értesítés. Értesitem igen tisztelt megrendelőmet, hogy május hó elején 20 napi szabadságra haza érkezem s ezen idő alatt személyesen fogom fényképészeti műtermemet vezetni. Kiváló tisztelettel Nagy Géza, fotóművész.

Az „ARADI KOZLONY”

már a kora reggeli órákban kapható minden nagyobb papírkereskedésben és donanytözsdeben. — Egyes szám ára 12 fillér.

Aradi vasutas család Kut-el-Amara mellett.

— Hazatérés az ázsiai harcok közeléből. — A Máv. nyugdíjasainak szolgálati Ázsiában. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Eddig még nyilvánosságra nem került e rendkívül érdekes esemény, amiről számolhat be az Aradi Közlöny és ez az esemény is azt igazolja, hogy a magyar faj kiváló képességénél fogva úgy a harcokban, mint a polgári munkában is példaadó tevékenységet tud kifejteni. Arról van szó, hogy még a múlt év őszén 84 magyar államvasuti nyugdíjast vittek ki az ázsiai Törökországba, az ott megnyitott és megnyitandó vasuti vonalak alkalmazottainak szakszerű betanítása céljából. A hazájuktól igen messze elvetődött magyar vasutasok között volt Kollár Zsigmond aradi, sarió-utcai nyugalmazott vasuti altiszt is, aki leányával, Kollár Margittal múlt év november 22-én indult el Aradról és 24 napi fáradságos utazás után érkezett a török birodalomnak egyik igen nevezetes városába, amely tudvalevőleg Elő Ázsia és Afrika határán van, Kut-el-Amara szomszédságában. Apa és leánya csak félesztendeig bírták az ottani borzasztó klímát és néhány nappal ezelőtt visszatértek Aradra, hogy soha többet meg ne lássák a csodaszép keleti világot, amelyet sok küzködés árán úgy meg ismertek, hogy nem felejtik el többé.

Kollár Zsigmond és leánya a következő elbeszélésben számoltak be az Aradi Közlöny munkatársának egzotikus tapasztalataikról:

— Szerbián, Bulgárián és Törökországon át múlt év december 16-án érkezünk Damaszkusba. A török birodalom budapesti képviselője Nessed bey közbenjárására megengedték 84 Máv. nyugalmazott vasutasnak, hogy a Hed-sas vasuti társasághoz kimenjünk az ottani vasuti alkalmazottak betanítása végett. A férfakkal három leány és öt asszony is volt. A magyar expedíció tagjaival az illetékes tényezők úgy állapodtak meg, hogy havonként egy-egy vasutas harminc török fontot kap aranyban, vagy ezüstben. Egy font harmincegy harminckét korona, tehát havonta 960 koronát kaptunk volna személyenként. Azonban a fizetést leginkább papírban kaptuk, ennek pedig majdnem 50 százalékkal kisebb értéke van ott, mint az ezüstpénznek. Még az utcai cipőtisztító is kétszer annyit követel munkájáért, ha papírban fizetik, mintha ezüstben történik a fizetés. Ahogy megérkeztünk, megkaptuk a legborzasztóbb betegséget, a maláriát és kétszer is végig kellett szenvedni ezt a keleti bajt. Egy magyar vasutas kiütéses tifuszban meg is halt.

— Az ottani vasutasok oktatása nehezen ment, mert az oda való nem nagyon tanulékony emberek. Mindent ellenkezően tesznek, mint ahogy mutattuk, mert ott minden cselekvésnek ellenkező értelme van, mint nálunk. Az újonnan épített vasutak egyébként rendkívül szépek és bámulatra méltóan vannak megkonstruálva. Még négyezer méter magasságban is vezet szerpentin vasut. Általában igen elmaradt, tisztátalan nép lakik ott. Naphosszat kávéházban pipáznak, vagy az utcán hemperegnek és minden zsen nélkül huzzák le az ingüket, ha bennük levő bogarakat ki akarják szedni. Azt mondhatnánk, hogy Damaszkus főutcaja a henyélők korzója, ahol alig járhatnak az emberek, hanem inkább hemperegnek. A háború hatása egyáltalán nem látszik meg a városban. Dsemal pasa főhadiszállása egyidőben ugyan a Damaszkus melletti hegyek között volt és e miatt az angol repülőgépek gyakran meglátogatták a várost, ezt azonban nem igen riasztotta a bészülötteket. Egy angol repülőgépe is zuhant és sikerült őt elfogni. Egyébként

köztudomású, hogy ott borzalmasan kiméretlen harcok folynak és foglyokat egyik részben se ejtenek. A foglyok ruházatát mindegyik hadviselő azonnal elveszi. A bészülötteket nem izgatják a háború esélyei. Ha az angolok közelednek valamely városhoz, akkor azok szolgálatába állanak a bészülöttek és ugyanez történik akkor, ha a törökök vonulnak be valamely helységbe. Aki csak teheti, az megváltja magát a katonaság alól. Ott ugyanis még lehetséges a pénzzel való megváltás. Sorozásokat mostanában gyakran lehetett látni, de ilyen sorozást is csak álmában képzelhet az ember. A katonák megállanak, a körübelül két kilométer hosszú vásárcsarnok két bejáratánál és az arra haladó férfiakat berántják a vásárcsarnokba, ahol orvosilag megvizsgálják őket. Ha kétszáz ujone gyűlt egybe, akkor katonaruhába bujtatják őket és néhány heti kiképzés után a frontra kerülnek.

— A nép nagyon silányan él ott, mert a drágaság elképzelhetlenül magasra szökött. Egy oka (megfelel egy és egynegyed kilogrammnak) burgonya és liszt ára négy korona; egy oka cukor harminc korona; a narancs darabja ötven fillér, pedig ott sok narancs terem, mert már decemberben szinte türethetetlen meleg volt és friss zöld paszulyt ehattunk. Az iparcikkek is igen drágák; a világ minden részéről visznek oda árukat és többek között budapesti cukrot és cipőket, meg ruhaneműeket is árulnak. Sertéshúst és zsirt egyáltalán nem látni és húst különben is nagyon keveset esznek. Valami növényi zsírral, olajjal, meg vajjal főznek; általában inkább főzeléktelével és növényi eledelekkel táplálkoznak. Szó, ami szó, nem magyar gyomornak való az az étel. A 84 magyar vasutas közül most nyolcan jöttek vissza, de úgy tudjuk, hogy a többiek sem maradnak sokáig. Kevés fűtőanyag áll ott a vasutak rendelkezésére. A mozdonyokat fával és fagyókerekkel fűtik. Mostanában jó szénkőzetekre bukkantak és megkezdődik a szénkitermelése.

— Minden túlzás nélkül mondhatom, hogy bennünket magyarokat nagyon szeretnek, míg a többi idegenek iránt nem igen mutatnak rokonszenvet, Dsemal pasa fővezérének például magyar sófőrdje van. Tudvalevőleg Kut-el-Amaránál magyar tüzekek is derekasan harcoltak és ennek emlékére a török kormány olyan papír piasztereket is nyomtatott, amelyeken magyar lovas katonák képe látható. Néhányat el is hoztunk emlékül. Sok emléket akartunk hazaszállítani, de a vámvizsgálatnál majdnem mindent elszedtek tőlünk és meg a személyi adatainkat igazoló magyar okmányokat is elvették, mert kémkedő feljegyzéseknek minősítették azokat. A török nép elképzelhetlen barátsággal viseltetik és bámulattal adózik a magyarok iránt. Számos olyan törökkel ismerkedtünk meg, akik a háború előtt Magyarországon éltek és a háború miatt tértek haza Törökországba. Ezek kivétel nélkül kijelentették, hogy a háború után újból vissza jönnek Magyarországra és sohasem kíváncsiak többé vissza hazájukba.

FIGYELMEZTETJÜK lapunk t. olvasóit hogy a lapkihordóktól újságot vásárolni, vagy náluk a lapra előfizetni szigorúan tilos. Aki ezen óvást figyelembe nem veszi, büntetendő cselekményt követ el.

Elutasított

100.000 koronás tehermentesítési kereset.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Evekkel ezelőtt jelentős szerepet játszott Aradmegye gazdasági életében Andaházy Pál Arpad nagykelecsényi földbirtokos, kinek Körtös határában voltak nagy kiterjedésű ingatlanai.

1910-ben Andaházy eladott 140 katasztális hold földet Adelmann Adám újszentannai földbirtokosnak 200,000 korona vételárért. Az eladott ingatlant, valamint Andaházynek egy másik, mintegy 60 hold kiterjedésű körtösi ingatlanát egyik budapesti bank javára bekebelezett százezer koronás amortizációs kölcsön terhelte első helyen. Az adásvételi szerződés értelmében ezt az amortizációs kölcsönt vevő átvállalta és ehhez képest a jelzálogos hitelező pénzintézet hozzá is járult az adós személyében beállott változáshoz.

Adelmann Adám az ingatlant az eredeti feltételek mellett 1912-ben tovább adta Karl Márton és ifj. Karl Márton dúsgazdag aradszentmártoni gazdálkodóknak.

Vevők rendben fizették az amortizációs részleteket, míg legnagyobb csodálkozásukra múlt év végén keresetlevelet vettek kézhez, melynek tartalma szerint az időközben elhalt Andaházy Pál Arpad jogutóda arra kéri őket kötelezni, hogy a bekebelezett 100,000 koronás amortizációs kölcsön alól tehermentesítsék a fent említett másik 60 holdas ingatlant. Felperes ugyanis azt a jogi álláspontot foglalta el, hogy a szerződéseknek a kölcsön átvállalására vonatkozó intézkedése csakis úgy értelmezhető, hogy vevők kötelesek már most, tehát a kölcsön tényleges lejáratá előtt tehermentesíteni az ő tulajdonában maradt ingatlant.

Bár alperes-vevőknek könnyen állott volna módjában akár mellényzsebükből is kifizetni a 100,000 koronát, felperesnek a szerződés világos értelmét kiforgató és elferdítő magyarázása ellen jogsegélyhez folyamodtak és alperesek képviselőjében védekező Molnár Oszkár dr. és Moga Lajos dr. ügyvédek álláspontja bizonyult felperes felfogásával szemben helyesnek. Ugyanis a ma megtartott törvényszéki tárgyaláson azt a kérelmet terjesztették elő, hogy felperes saját bizonyítékai — becsatolt szerződésai — alapján utasítandó el keresetével, mert a szerződésnek a kölcsön átvállalására vonatkozó megállapítása nem lehet azonos a kölcsön nyombani megfizetésével, a szerződésnek ilyen érteleme nem tulajdonítható a felek szerződésüket akaratainál és azon logikai következtetésnél fogva sem, hogy valaki nyomban fizetésre kötelezze magát, mikor erre 130 féléve van. Ennyi idő alatt fizetendő ugyanis vissza a törlesztéses kölcsön.

A kir. törvényszék Szabó István elnöklété alatt ítélkező tanácsában teljesen magáévá tette alperesek álláspontját és védekezését és felperest keresetével egyetlen érdemleges tárgyalás megtartása után elutasította, indokul alperesek érveit hozván fel.

Az ítélet ugyan felebbezés tárgyát képezheti, nem valószínű azonban, hogy Andaházyék okvetlen ragaszkodnak ahhoz az elvhez, hogyha ők már nem is nyerhetnek semmit, legalább az ellentét ügyvédei keressenek. Mert azt feleslegesnek is tartottuk megemlíteni, hogy a kir. törvényszék a felperest az összes perköltségekben elmarasztalta és 100,000 korona peranyag mellett a perköltség nem is kis összeg.

Szellemi és pénzarisztokraták az osztrak urakházában. Bécsből jelentik: A kormány már elkészült az urak-

háza felfrissítésének programjával és az új iagok a következők: Benedikt Mór a Neue Freie Presse főszerkesztője, Kraik Richard dr. író és történész, Friedjung Henrik dr. történettudós, a bank körökből Krasznai Miksa, az alsóausztriai Leszámitoló

Társaság igazgatója, Landesberger Gyula dr. az Angol-Osztrák Bank igazgatója, Pattay keresztény szociálista képviselő, a Reichsrath volt elnöke, Wiesner udvari tanácsos, egyetemtanár és Angeli hírneves festőművész.

Egy liter liszt két korona Battonyán.

— Hihetetlen gabonárak Amerikában. —

— Az Arad. Közlöny tudósítójától. —

Egy aradi főtisztviselőről beszélnek, hogy elfogyván a lisztje, arra a mérész cselekedetre határozta el magát, hogy Széchenyi István gróf példájára, a barátaival tartatja el magát. Azonban az idők változtak és az indokok sem lévén egyenlők, az első barát, akihez lisztért fordult, eme nemes anyag helyett adott neki egy jó tanácsot.

— Barátom — mondotta — naiv ember vagy te, ha Magyarországon nem tudsz lisztet szerezni. Bizalmasan megsugatom neked, hogy annyi lisztet vásárolhatsz, amennyit akarsz. Csak tudnod kell, hogy hol és hogy mi az ára. Mind a kettőt megmondom. Battonyán egy liter lisztért adjál 2 koronát és sohse szenvedsz szükséget.

— Ez szorul-szóra megtörtént és az aradi főtisztviselő kiment Battonyára, ahol vásárolt egy liter lisztet két koronáért, ami kilogrammokra átszámítva éppen 75 deka, úgyhogy 2 korona 50 fillérért fizeti annak kilóját. Drága a liszt, de van. Es ki törődnek ma az árral, mikor komoly gazdasági szaktekintélyek azt az akxiomát állítják fel, hogy a pénz nem számít, fődolog, hogy anyag legyen.

Különbö is ne sajnálkozzunk azon az aradi uron, aki ilyen drága lisztből süti a mindennapi kalácsát, mert hát olyan napokat élünk, hogy a liszt és buza árának íve elérte azt a magasságot, amelyre a világtörténelemben nincs példa. Hála az Istennek, nem ugyan nálunk, de Amerikában, ahonnan az a jelentés érkezett ma, hogy Newyorkban a buza ára 307 cent, azaz a téli búzáé az ára a mai napon körülbelül 55 korona métermázsánként. 1914-ben, tehát közvetlenül a háború előtt, a buza 77 cent volt, amit a mai árnak egynegyed része.

Ennek a hallatlan áremelkedésnek az oka nemcsak a kedvezőtlen terméskilátás és az erős spekuláció, hanem főleg az, hogy az Egyesült Államoknak sincs már búzakészlete. Egész biztos, hogy Amerika készletek nélkül kezdi meg a háborút és lázasan várja az új aratást, amely megbízható jelentések szerint a legjobb esetben is gyöngye közepes mennyiségű lesz. Nem szabad elfelejteni, hogy az Unio nemcsak a maga szükségét kénytelen fedezni, hanem az entente országait is el kell látnia kenyérral. Oriási harc folyik az amerikai malmok és exportőrök között, mert míg az előbbieket a tözsdén a maguk teljes üzeméhez szükséges készleteket okvetlenül fedezni akarják, addig a kiviteli cégek az entente megrendeléseinek akarják előget tenni. Még ma is hetenkint 7-800.000 métermázsza búzát hajóznak be, ami ugyan nem fedezi még az entente szükségletének a legkisebb részét sem, de az amerikai készletek tekintetbevételével elég nagynek mondható ahhoz, hogy az Unio készleteit fenyegetse.

Magának Angliának négy millió métermázsára van hetenkint szüksége, míg Franciaország, Olaszország és a semlegesek együttvéve az említett összeg kétharmadára rugó behozatára vannak szorulva. Ausztrália hetenkint legfeljebb egynegyed millió métermázsát tud elszállítani. Az indiai szállítmányokat azon-

ban tetemesen csökkentette a tengeralattjáró torpedója. Amerika nem tilthatja el a kivittelt, mert a mai viszonyok között ez a fő támogatása, amelyet az ententének nyújthat. És az európai fogyasztó államokban oly nagy az inség, hogy minden árat megtíztenek az amerikai búzáért és érthető, ha a kiviteli árának hihetetlen áremelkedése ászármazik az országban elfogyasztott gabonára is.

Igy gyakorol az Egyesült-Államokban a háború, — noha még egy lövés sem dördült el, — romboló hatást a gazdasági életre. Míg a központi hatalmak három éves háború után is a 36-40 koronás búzával tartanak és a 2 korona 50 filléres battonyai lisztár, habár tény, de mégis csak abnormális kivétel, addig Amerikában még meg sem mozdultak a fegyverek, máris hallatlan áremelkedés miatt panaszkodnak. Abban a pillanatban, amikor az amerikai kormány kénytelen lesz az árakat szabályozni, halálos csapást mér a mindennél jobban féltett szabad kereskedelemre és ennek következményei beláthatatlanok.

VAROS ES MEGYE.

Folytatólagos sorrendje. Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1917. évi május hó 9-én d. u. 4 órákor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydarábnak. 32. Az Arad írók és művészek szabad társulata kéri, hogy a szépművészeti alkotásokra eddig az évi költségelőirányzatba felvett összeg lelemeltessék. 33. A harmadik bizottság javaslata hozza, hogy a Boros Béni szobor létesítésére a törvényhatóság által megszavazott 5000 K-ból még eddig ki nem fizetett 2500 K. a háború után vétessék fel a költségelőirányzatba. 34. A tanács javaslata a mozgóképszínház mutatóványi engedélyekről 12182-376-1914 sz. a. alkotott szabályrendelet 3 § első bekezdésének módosítása tárgyában. 35. A tanács előterjesztése a városi mozgóképszínház létesítése tárgyában. 36. A tanács bemutatja a színházi bizottságnak a téli és nyári színházak helyárainak felemelése, valamint a téli színháznál szükségessé vált átalakítási munkákra vonatkozó javaslatait. 37. A közművelődési intézet felügyelő bizottságának előterjesztése az intézetben elhelyezett kézirategytemény leltározására egy segédmunkaerő engedélyezése és annak 500 koronával való díjazása tárgyában. 38. A tanács előterjesztése a közm. int. felügyelő bizottságában megüresedett egy helynek választás utján való betöltése iránt. 39. U. az javaslata az „Aradvidéki Tanítóegyesület Deák Otthon”-felügy. bizottságába három tagnak megválasztása tárgyában. 40. A tanács bemutatja Szeged. sz. kir. város törvényhatóságának 116-1917 sz. határozatát, melyben javaslata hozza, hogy a magyar városok és községek jobb módu oszlagjai az iskolai szünet idejére németországi gyermekeket vegyenek magukhoz. 41. Osv. Denczig Béláné vállalkozó a városi szegények házában elhelyezett egyének fehérmű mosási díjainak felemelését kéri. 42. Polgármester előterjesztése Institoris Zsigmondnak haláleseti felvételek és hagyatéki leltározási teendők végzésével leendő megbízatása iránt. 43. Nemess Géza kérelme, hogy Gellindülöbéli bérlete Friedmann Gyulára átruháztassék. 44. Györgyössi Odón felebbezése a rendkívüli segélyelőleg kiutalványozását megtagadó 12335-1917 tanácsi határozat ellen.

Jegyzőválasztás. A tegnapi tartott jegyzőválasztáson a zimándközi körjegyzőségbe Tausch Gyula hadhivonult bokszei segédjegyzőt választották meg.

Magasabb kéményseprési díjak. Arad törvényhatósága megengedte, hogy a kéményseprőmesterek díjait felemeljék és általánosságban azt mondta ki, hogy 25 százalékkal drágul az égetés és a seprés. A belügyminiszter ezt a határozatot nem hagyta jóvá, hanem azt kívánja, hogy készítsen a város tarifát, amely pontosan megállapítja, hogy milyen munkáért mennyi követelhető. Minthogy azonban a közgyűlés határozatából a kéményseprőmesterek már a felemelt díjszabással dolgoznak, ezért azt kéri, hogy a tanács vegye ezt tudomásul, nehogy az új tarifa elkészítéséig és annak miniszteri jóváhagyásáig a rendőrség eljárását indítson ellenük. A tanács tudomásul vette a bejelentést. Megadta az engedélyt a magasabb árak beszedésére.

Köveset használó nagylelkűség. Arad város törvényhatósága a számvevőség hibája következtében hadisegélyt utalt és fizetett ki azoknak a díjnokoknak is, akik 1916. január elseje után léptek a város szolgálatába. Mikor később észre vették, hogy az ellenkezik a miniszteri rendeletekkel, a tanács beszüntette a segélyezést és elrendelte a már kifizetett összegek levonását. Több napidíjas a tanácsi intézkedés ellen a belügyminiszterhez fordult és kérték, hogy az ő hibájukon és rosszakaratukon kívül történt intézkedés által teremtett súlyos helyzetben segítsen a kormány, és vegye át a kiadásokat a saját terhére. De a belügyminiszter elutasította ezt a kérelmet, ellenben nagylelkűen ajánlja a tanácsnak, hogy szüntesse be a levonásokat és vigye az ügyet a város közgyűlése elé, amely bizonyára nobilis lesz a díjnokokkal szemben. A tanács nem hódolt meg ennek a kétszínű gesztusnak, hanem úgy határozott, hogy a levonásokat tovább is folytatja. Igaza lenna, ha a miniszternek ezt a problematikus nagylelkűségét nem honorálja, de a szegény diákok igazán nem tehetnek róla, hogy a nagyurak vetélkednek egymással és az ő tantaluzsi kinjait szaporítják. Annyit mindenesetre megtehetne a tanács, hogy a közgyűlést értesítene a történetéről s a továbbiakat a törvényhatóság elhatározásától tenné függővé.

Hízott sertések átvétele. Megírta az Arad. Közlöny, hogy az Országos Közélelmezési Hivatal 108 darab hízott sertést ajánlott fel Arad városának. A közlelmezési bizottság nem javasolta a direkt átvételt, hanem véleménye szerint egy aradi hentesmester részére kellene a sertéseket biztosítani, aki maximális áron bocsátaná a húst a közönség rendelkezésére, míg a zsírt és szalonnát a város kapná. Varjassy Lajos polgármester Lénárt István hentesrel tárgyal és jutott megállapodásra, és a tanács ma tartott ülésében határozatot hozott ebben a fontos kérdésben. Megbízást adott Lénárnak a sertések átvételére s megkötötte a szerződést is. Eszerint minden anyagi felelősséget Lénárt visel, az ő rizikójára történik a sertések Aradra szállítása és azok kimérése. A mester hétfőn hatósági támogatással Fehértemplomba utazik, hogy az első transzportot Aradra hozza.

Az Aradi Közlöny

előfizetési árai helyben és vidéken:

Egész évre 36 korona.
 Negyed évre 9 korona.
 Egy hónapra 3 korona.

Katonaszökevények által agyonlőtt csendőrök

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Felháborító merényletről kapott ma délután telefonértesítést az aradi szárnyparancsnokság. A nagyzeréni örs területén lévő Ósi pusztán egy csendőrmestert és a vele együtt szolgálatot teljesítő népfelkelő csendőrtelítették a katonaszökevények. Bássler János aradi csendőrszázados a legszélesebb körű nyomozásra adott utasítást a környékbeli csendőrparancsnokságoknak és délután már negyven csendőr üzte az eddig még kézre nem kerített gonosztevőket. A nem mindennapi esetről szóló tudósításunk a következő:

Az utóbbi időben Aradvármegye területén egyre sűrűbben tűnnek fel az olyan katonaköteles egyének, akiknek ezredüknél, vagy piáne a harctéren kellene szolgálatot teljesíteni. Ezek a katonák néhány napi szabadságot kapnak és aztán elmulasztják a visszatérést a kellő időben. Ennek következtében félelmükben nem mernek ezredüknél jelentkezni, hanem elbujdokolnak és gyakran szembeszállnak az őket üldöző csendőrséggel.

Ilyen eset történt ma korán reggel a Nagyzeréni közeli Ósi pusztán is. A nagyzeréni csendőrmester, Oláh József azt az értesítést kapta, hogy az Ósi pusztán környékén négy katonaszökevény bujdosik. Maga mellé vette Demeter István népfelkelő csendőrtizedest, a székelyudvarhelyi 83. gyalogezred szolgálatra beosztott katonáját, akinek otthon három gyermeke van. Az őrmester és a tizedes a legnagyobb lelkiismeretességgel kutatott át minden bokrot és sikerült is a négy dezertort ma korán reggel elfogni. Ugy látszik a szökevények csöndesen viselkedhettek, mert az őrmester nem kötözte őket össze, hanem szabadon hagyta ugyanazon a kocsin, amelyen ő és a népfelkelő tizedes a nagyzeréni örs felé hajtatott. Az Ósi pusztán határán a négy szökevény egy óvatlan pillanatban megtámadta a kocsin ülő két csendőrt, az egyik szökevény mint a szemtanú állítja —

valamelyik csendőrfegyverrel hátulról agyonlőtte Demeter Istvánt és halálosan megsebesítette Oláh József csendőrmestert, aztán ledobták őket az út szélére és a kocsival elhajtottak.

Az Ósi pusztáról az egyik gazdatiszt ma délután telefonon közölte a hirt Bássler János aradi csendőrszázadosal, aki a hír vétele után azonnal intézkedett, hogy a gyulai és a nagyzeréni szárny, illetőleg őrparancsnokságoktól, minden nélkülözhető csendőr vonuljon ki a tettesek nyomozása végett. Együttal megbizta Takácsi csendőrfőhadnagyot, hogy a helyszínen a nyomozást vezesse. A főhadnagy délután ki is utazott a merénylet helyére.

Nagyon homályos nyomokat sikerült eddig felfedezni a tettesekről. Az első hír úgy szól, hogy a merényletet kóbor cigányok követték el. Akadt azonban valaki, aki azt állította, hogy egy paraszt ember a kocsijáról szemtanúja volt a rémes támadásnak, azonban nem mert a csendőrök segítségére sietni, mert a négy katonaszökevény őt is célba vette, így aztán ijedtében elvágtatott a gyilkosság helyéről. Kétségtelen, hogy a nagyarányú nyomozás a lehető legrövidebb idő alatt pontosan kitogja deríteni a bűntény minden részletét és hamarosan kézrekeríti az orvátadókat. Mint az orvosi vizsgálat megállapította, Demeter István a

lövés pillanatában meghalt, mert a golyó a nyakcsigolyáján keresztülfuródott az agyába, Oláh József csendőrmesternek pedig a lapockája alatt hatolt be a lövedék és semmi kilátás sincs életbenmaradásához.

Vallás és lakásváltoztatás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Körösbánya egészen kis község Hunyadmegyében s ma már inkább a múlt dicsőségéből él. Mivelhogy hajdanában, nagyságos Apaffi fejedelem korában nagy vala ott az élet. Az ezüst és aranybányák dusan ontották a drága éreket s az erdélyi fejedelemség kincstári fiskusa olyan palotát épített ott, hogy templomnak is beillt. Amint hogy később szent hely is lett belőle: Ferenczeréni-zárda.

De amig egykor a kincstári fiskus így élt vala: a mai fiskálisra nem járnak kedvező idők Körösbányán. Legalább is erre enged következtetni odaváló tudósítónknak az alábbi története:

N. L. dr. körösbányai ügyvédet, jóra való öreg magyar urat egy hadiszállító falusi szatócs kistájerolta a lakásából. Ez az egyszerű eset körösbányán nem kis következményekkel járó história, mert Körösbányán, ahol összesen sincs 1000 lakos, kevés olyan hajlék van, a melyben uri ember ellakhatnék. A baj tehát nagy volt s ezen csak ügyvédi fufang segíthetett.

Sokáig töprengett N. L. dr., hogy mitévő legyen, mert egy dologgal tisztában volt, hogy házat hamarosan nem építhet. Egy kora tavaszi estén, amint efolott gondolkodva sétált, szembe találkozott a ferenczeréni zárda gárdiánjával:

— Dicsértessék az Ur Jézus Krisztus! — köszöntötte az öreg fiskális e szent életű férfit.

— Mindörökké amen! — viszonzá az, mint gondolkozik olyan mélyen tisztelt ügyvéd ur!

— Hát bizony azon szent atyám, hogy a vámszedők és szadlicensok kiűzvéen engem hajlékomból, az Egnáz oltalma alá akarom magam helyezni.

— Persze, persze, hiszen ön protestáns presbiter.

— Most azonban nem erről van szó, hanem arról, hogy egyedül szent atyám menthet meg engem.

— Hogyan?

— Olyanformán, hogy a kongó és üres ferenczeréni zárda helyiségeiből néhány szobát kiad nekem lakásul. Ennek azt hiszem semmi akadálya nem lesz.

— De bizony van, ügyvéd ur, mert a zárda falai között nem lakozhat más, mint igazhitű katolikus ember. Nem mondom, hogy ha katolikus volna az ügyvéd ur, akkor, talán, esetleg lehetne beszélni a dologról, de így?!

... szolt a gárdián és köszönve eltávozott.

Az öreg fiskális egyedül maradt.

— Ejnye, kezdte rendezni gondolatait, ez nem is volt olyan rossz gondolat. De akkor át kellene térnem. Nos, hát aztán? Egyik olyan, mint a másik. Emlékszem, hogy Béarni vagy Naverrai Henrik se tett máskülönben, mielőtt IV-ik Henrik lett volna. Nem ő mondta-e, hogy Páris megér egy misét?! Nos ha neki Páris megért egy misét, nekem most kettőt megér egy jó lakás. Isten neki fakeszt, gyerünk a paphoz.

Diktum-faktum: az áttérés megtörtént. Az öreg ur beköltözött a zárdába s az első napokban még öröme is telt a változásban. Milyen kedves dolog — mondogatta magában: hajnalba harangoznak, reggel énekelnek, délelben miséznek, délután prédikálnak, este megint harangoznak, éjjel megint énekelnek, az ember itt igazán megkegyesedik...

Két hét múlva azonban már másképp beszélt az öreg renegát: — Ez már mégsem járja. Reggel csenditene: felriadok, alighogy elalszom, már harangoznak, felkelek, hogy dolgozzam: énekelni kezdenek vastagon és vékonyan, kliensem jön: először el kell menni prédikációt hallgatni, válni akar egy asszony: először meggyóntatja a pap s összebordonálja az urával s én elesen a honoráriumtól, mikor lefekszem és aludni akarok, megint elkezdnek énekelni... Én ezt ki nem állom... Én innen megszököm...

Aminthogy úgy is történt. Az öreg ur pár hét múlva kiköltözött a zárdából a kis falusi vendéglő egyetien szobájába, ahol a jó barátoknak melankólikusan beszélgeti: — Cimborák, most nem tudom, hogy miért ettem meg a békát! De mi lesz, ha egyszer az Ignác is kijelenti, hogy a vendéglőjében csak igazhitű zsidót tűr meg? Hol veszek én akkor lakást Körösbányán?

Aradi vasutasok előléptetése

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Előlépett: Szabó Károly II. osztályu mozd. felv. I. o. mozd. felvigyázóvá, Komma Nándor főmozdonyvezető. A 2. fizetési csoport, 2. fizetési fokozatából — a 2. fizetési csoport 3. fizetési fokozatába: Bartha Mihály II. o. mozdonyfelvigyázó, Went Manó, Pfingstgräf Viktor, Kellner József, Boros Jenő, Bence Emil főmozdonyvezetők. A 2. fizetési csoport 1. fizetési fokozatából — a 2. fizetési csoport 2. fizetési fokozatába: Lukács Péter II. o. mozdonyfelvigyázó. A 4. fizetési csoport 5. fizetési fokozatából — a 2. fizetési csoport 2. fizetési fokozatába: Ferenczi Ferenc, Marcechini József, Ujvári Nándor, Bándi Ferenc mozdonyvezetők — főmozdonyvezetőkké. A 4. fizetési csoport 4. fizetési fokozatából — a 2. fizetési csoport 1. fizetési fokozatába: Aczél Száva, Zaborovszky Elemér mozdonyvezetők — főmozdonyvezetőkké. A 4. fizetési csoport 4. fizetési fokozatából — a 4. fizetési csoport 5. fizetési fokozatába: Darányi Vilmos, Darabos József, Fecske Károly, Loós Sándor, Hajdu István, Aszalos Gyula, Bán Domokos, Losonci Ignác, Antali István, Krauter Vilmos, Kovács Albert, Vajda Dénes, Szarvadi János, Zworacek Ferenc, Dancs Ferenc, Andrásró György, Záhoroszkó Lajos, Szilágyi István, Arvai Abraham, Almási Béla mozdonyvezetők. A 4. fizetési csoport 3. fizetési fokozatából — a 4. fizetési csoport 4. fizetési fokozatába: Tóth Andor, Boros Gyula, Kottlár Géza János, Schott Vilmos mozdonyvezetők. A 4. fizetési csoport 2. fizetési fokozatából — a 4. fizetési csoport 3. fizetési fokozatába: Zachariás József, Szabó Dénes, Baricz János, Bedő Albert, Téger József János, Palinkás József, Horák József, Pusz Alajos, Rákosi Gusztáv, Lajos János, Zborovszky Ottó János, Murvai Sándor, Németh Ferenc, Huszár Miklós, Bence Ferenc, Pirovsky Gyula Péter, Mikola Károly, Sajtos Sándor, Kassay József, Patak Lajos, Obergszel József mozdonyvezetők. A 4. fizetési csoport 1. fizetési fokozatából — a 4. fizetési csoport 2. fizetési fokozatába: Bachmann Ferenc, Tumere Péter, Dendynk Rezső, Kadenszky Károly, Sulyok Ferenc, Gabnai János, Szigeti István, Rózsa András, Győrpál László, Kohaut János, Pász Gyula Antal, Füzér Rezső János mozdonyvezetők.

Repülőtevékenység Trieszt körül.

Budapest, május 5. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Keleti háretér:

Az ellenség Zborow északi környékén sikertelen aknarobbanást hajtott végre. A többi arcvonalon nem történt lényeges esemény.

Olasz és délkeleti hadszíntér:

Helyzet változatlan. — **Höfer** altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Események a tengeren.

Május 3-án este tengeri repülőgépeink a sagradói tábor legnagyobb részét felgyújtották. A tüzvész Triesztből még a támadás után egy órával később is látható volt. Trieszt területén működő ellenséges repülőgépek semmiféle eredményt sem értek el. Május 4-én néhány tengeri repülőgépek sikeres támadást intéztek a pescarai, costelhamarei és ortonai pályaudvari építmények ellen, az olasz keleti tengerparton, valamint a Roscara folyó vizművei ellen, Piano d'Orte mellett. Repülőgépeink mindkét vállalkozásból veszteség nélkül tértek vissza. **A hajóhadparancsnokság.**

H I R E K.

Pályázat — vezérigazgatói állásra.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Nagyvárad híres arról, hogy ott minden ember vagy költő, vagy pénzügyi zseni. A költők is elegenden vannak, a pénzügyi kapacitások azonban túl sokan. A logika most azt követelné, hogy a költők igyekezzenek megsokasodni, a pénzügyi kapacitások pedig megfogyni s ilyen módon Nagyvárad társadalmának két speciális tényezője egalizálódjék.

Hogy az életbe van valami logika, azt most is tapasztaljuk. Arról nincs tudomásunk, hogy Nagyvárad közönsége újabb költőket reklamálna, de amint nagyváradai tudósítónk írja ott megessett az az eset, hogy az egyik takarékpénztár pályázatot hirdet egy üresedésben lévő vezérigazgatói állásra.

Ez a csoda is csak háboruban történhetik meg, hogy egy vezérigazgatói állás, ha csak egy pillanatra is, üresen maradhat. Szegény emberek álma, stréberek célja, gazdagok reménye, bankfiúk menyországa: zsiros, kövér vezérigazgatói állás, hogyan maradhattál üresen! El sem tudjuk képzelni, hogy egy ilyen pompás kis jutalékos állásra pályázatot kelljen hirdetni s megvárva vesszük tudomásul, hogy Nagyváradon ennyire megfogyatkoztak a pénzügyi kapacitások.

Bezzeg, másképpen vagyunk mi itt Aradon. Itt a költők rovására a pénzügyi zsenik szaporodtak meg. Mi szívesen kiegyezkedünk Nagyváraddal. Egy pár jó író emberért édes-örömet küldünk nekik az üresedésben lévő vezérigazgatói állásra akár egy tucat pénzügyi embert.

— A külügyminiszter Szent István rendje.

Budapestről telefonálta tudósítónk: A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy őfelsége Czernin Ottokár külügyminiszternek a Szent István-pend nagykeresztjét adományozta.

— Baross Ferenc dr. főispán szabadságon. Mint értesülünk, Baross Ferenc dr. Aradvármegye főispánja ma ismét Budapestre utazott, hogy régebbi baját fővárosi szanatóriumban gyógykezeltesse. A főispán, aki felesége társaságában utazott Budapestre, körülbelül hat hétig lesz távol.

— Letartóztatott versenystálló tulajdonos. Grából jelentik: A rendőrség ma letartóztatta a budapesti és bécsi löversenyek egy ismert alakját, Dávid Emilt, marhavásárlások körül elkövetett csalások miatt. Dávid Emil a stejerországi Feldbachban a háború előtti nagy sörgyárat vezetett és a háború alatt birtokán nagyarányú marhaállományt tartott, és a stejerországi Allatériékesítő társaság megoizásából nagy bevásárlásokat eszközölt. Néhány hét előtt a társaság feljelentést tett ellene, hogy a bevásárlásoknál nem járt el egészen korrektül. Vizsgálat indult meg, amelynek eredményeképpen a gráci országos törvényszék letartóztatási parancsot adott ki ellene. Dávid Emil Gländö alakja volt a budapesti és a bécsi löversenyeknek, versenystállót tartott, melynek lovai főleg a handikappekon futottak.

— A Feszty-kép és a hadikiállítás. Az Aradi Közlöny május 5-iki számában „megsérült a helyéről elvitt Feszty-kép” címen egy közlemény jelent meg, amelybe több tévedés csuszott. Nevezetesen anélkül, hogy a cikkírónak szándéka lett volna a kulturpalota kistermében rendezés alatt álló hadikiállítás intézőségét aposztrofálni, a cikk beállítására alkalmas olyan impressziók felkeltésére, mintha a Feszty-féle triptichont a teremben dolgozó katonák megrongálták volna, vagy gondatlanságuk és tudatlanságuk a megrongálás veszélyének tenné ki az értékes alkotásokat. Kijelentjük, hogy a cikkírónak nem lehet intenciója sem ezt, sem ehhez hasonlót állítani, annál kevésbé, mert a teremben levő katonák állandó tisztai felügyelet alatt dolgoznak. Egyébként megállapítást nyert, hogy a festményen levő sérülés régebbi keletű s ahhoz az előkészületben levő hadikiállításnak, mely Arad egyik szép kultur eseménye lesz, köze egyáltalában nincsen.

— Betörő urlemberek. Budapestről telefonálja tudósítónk: A bécsi rendőrség a budapesti rendőrség távirati megkeresése alapján ma letartóztatott egy budapesti előkelő családból származó hetedik gimnazistát és annak barátját Bötönyi Domokos huszonkét éves magánhivatalnokot. A két fiatalember Budapesten több betörést követett el. A gimnazista Bölönyivel együtt először nővére lakásában a szekrényeket fészítette fel és onnan harmincezer korona értékű ékszereket vittek el. Néhány nappal később a fú sógorának, egy vezérkari századosnak lakását fosztották ki, azután elutaztak Nagyváradra, ahol a százados szintén tartott lakást. Ejnek idején álkulccsal nyitották fel ezt is és tizenkét értékes perzsa szőnyeget loptak el, majd Budapestre jöttek, ahol potom áron eladták azokat. A kár körülbelül 120.000 korona. A rendőrség intézkedésére mindkettőt Budapestre hozzák.

— Előléptetés. A m. kir. földművelésügyi miniszter a vizügyi műszaki tisztai személyzet létszámában Reinhart László kir. mérnököt főmérnöké, Pongrácz Sándor kir. segédmérnököt kir. mérnöké kinevezte.

— A paprika készletek bejelentése. A paprika készletek kötelező bejelentése tárgyában 1505—1917. M. E. számú kormányrendeletben foglaltakra tekintettel, mely rendeletet a helybeli napi lapok már ismertették, újlag figyelmeztetem a város lakosságát, hogy ezen készletek bejelentési határideje május 8-án lejár. Bejelentési űrlapok hivatalomban és a Haditermőny r.-t. aradi kirendeltségénél (Aradi Első Takarékpénztári épület) kaphatók és

ugyanott bárki ez ügyben mindennemű felvilágosítást nyerhet. Varjassy Lajos polgármester.

— Rójk le hálánkat a rokkant hősök iránt. Vártsunk plakkett! Szeget a „Vasvitézre”! Plakkettjeveket megváltották: Első Aradi Takarékpénztár 50, Első Magyar Általános Biztosító Társaság 10, Első Aradi Sertes-hizlalda 30, Embey Iván 10, Engel Károly és neje 10, Fekker Gyula és családja 10, Ernst Emil 10, Eckensberger Károly 10, Éliász Jakab és családja 10, Fábry Sándor dr. 31, Fránki József 10, Fekete Sándor 10, Fodor Vilmos 10, Fuchs Ignác 10, Füredi Béla 5, Fa- és Fémipariskola 10, Faragó Mihály 10, Földes Béla dr. 10, K. u. K. Feldtransportleitung 52, özv. Frók Lőrincné 10, Füllip Lászlóné 20, Fekete Béla emléke 42, Farkas István 10, Grünwald Samu 20, Glück József 20, Grób Jenő 10, Gyere Zoltán és cs. 10, Green Nándor 10 koronával.

— Zavartalan a közlelmezés. Exterde Kálmán báró a közlelmezési ügyosztály vezetője, ma terjesztette be jelentését az április havi ellátásról, amely szerint teljesen zavartalanul volt lebonyolítható a rendkívül nehéz munka és azt az örvendetes tényt adja a tanács tudomására, hogy minden élelmiszerigyet be lehetett váltani, mert kellő mennyiségű élelmiszer állott az ügyosztály rendelkezésére. A város cukorszükséglete május hónap is biztosítva van s kilátás van arra is, hogy megfelelő mennyiségű burgonyát kap a város. Áprilisban 48,749 ember kapott lisztet és 58,133 ember cukrot.

— Mindenkit ellenőriznek. Közlözetlenség elkerülése végett felhívom a város 18—50 év közötti férfi lakosságát, miszerint személyazonosságukat, katonai szolgálatra való alkalmatlanságukat vagy katonai szolgálat alóli felmentésüket igazoló okmányaikát állandóan hordják maguknál, hogy akár katonai, akár polgári hatósági közeg felszólítására magukat kellően igazolni tudják.

— Elhalálozás. Özvegy Sokerbag Jakabné, május hó 4-én élete 63-ik évében elhunyt. Temetése május hó 6-án, délután 3 órakor lesz a felső temető halottas csarnokából.

— Nem emelik a lisztkontingenset. Az Országos Közlelmezési Hivatal ma arról értesítette a tanácsot, hogy a város lisztkontingensét, a harmincegy waggont, nem emelheti fel és ha az ellátatlanok száma szaporodik, akkor a város segítsen úgy magán, hogy a rendelkezésére álló lisztet gondosan ossza be, mert annak előgnek kell lennie. Valószínű, hogy ennek következtében a vendéglősök lisztkontingensét csökkenteni fogják, továbbá revideálni fogják a nagy adagokat is és ahol arra nincs okvetlen szükség, csak kis adagokat utal ki a közlelmezési ügyosztály.

— Öngyilkos ariflu. Budapestről jelentik: Ma délelőtt tizenegy órakor Veit György tizenéves bölcsészettani hallgató édesapjának az osztrák-magyar vasutak vezérigazgatójának lakásán föbelötte magát és meghalt. A fiatalember sokat betegeskedett és ez adta kezébe a fegyvert.

— Sátor a Vasvitéz fölé. Az Aradi Közlöny felemlte tiltakozó szavát az ellen, hogy a Vasvitéz szobrot a legszerencsétlenebb elhatározással a Kossuth-szobor elé helyezték. A városi mérnöki hivatal most előterjesztést tett a tanácsnak, hogy a szobor felé egy védősátor engedélyezzen, amely védje azt az időviszontagságai ellen. A tanács ez alkalommal maga is konstataálta, hogy szerencsétlenebbül a szobrot nem lehetett volna elhelyezni, mint ahogy az történt, de tekintettel arra a szent célra, amelyet szolgál, beletörődik és csak annyit követelt ki, hogy a védősátor tervrajzát előbb be kell mutatni, mielőtt az kivitelezés kerülné.

LÉGUJABB.

Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Németország még nem köt békét.

Berlin. A birodalmi gyűlés ma a hadügyi költségvetést tárgyalta. Az összes szónokok a csapatokkal szemben köszönetüket fejezték ki azért a hősiesség ellenállásért, amelyet az ellenséges tulerő rohamaival szemben tanúsítottak.

Cohn képviselő, a szociáldemokrata munkaközösség tagja élénken bírálta a kormány külügyi politikáját és kifogásolta a sztrájk ellen való megtartását és elemezési politikáját.

Helfferich államtitkár válaszában azt kérdezte, vajjon Cohn hazafias dolognak tartja-e, hogy ebben a pillanatban, midőn csapataink az ellenséges rohamok támadásával dacolnak, a kormánynak szemrehányást tesz, hogy része van a háború kitörésében. A Házban nem mond erre a viselkedésre olyan kifejezést, amely itt nincs megengedve, de hangsúlyozza, hogy a birodalmi kancellár a háborút nem akarta s az utolsó pillanatig mindent megteint, hogy a háborút elkerülje. Ami a sztrájkok ügyében tett szemrehányásokat illeti, kijelenti, hogy jelenleg Németországban senki sem, se egy munkás, se egy államtitkár nem donthat a saját sorsáról, mindnyájan a haza szolgálatában állanak. Az angol kiéhezett bűn olyan rettenetes bűn, aminőt a világ még nem látott, de reméli, hogy annak okozói a háborúban sokkal súlyosabban fognak szenvedni, mint a német nép. Az a béke azonban, amelyet Cohn és társai akarnak, nem hoz kenyert, hanem éh-

séget jelent a népnek. Olyan béke, amely a népnek kenyeret hoz, az a béke, amelyet még ki kell küzdeni, de amelyet ma még nem szerethetünk meg. A békekötés egyszerűen a győzelmi akarat kérdése, amely ellenteleinknél még nem tört meg. Az a béke, amelyet ma megkaphatunk, éhséget jelent a nép számára, olyan béke, amelyet Németország nem tud és nem akar elviselni.

A tárgyalás folytatását ezután hétfőre halasztották.

Berlin. A birodalmi gyűlés alkotmány bizottsága a konzervatívek szervezete ellenében elfogadta azt az indítványt, amely szerint a német birodalom által viselt háború folyamán a birodalmi gyűlés berekesztéséhez, elnapolásához minden esetben a birodalmi gyűlés hozzájárulása szükséges. A kormány képviselője rámutatott, hogy a világ semmiféle országában nincs ilyen rendelkezés. Azon indítványok ellen, amelyek a katonai kabinet megszüntetését célozták, a kormány képviselői súlyos kifogásokat nyilvánítottak, mert itt alapvető alkotmányos kérdésekről van szó. A konzervatívek azt hozták fel, hogy ezáltal valóságos parlamenti hadsereget teremtenének.

— Szaggatásoknál, reumatikus eredetű fejfájás- és agyvertigénáknál a természetes Ferenc József keserűvíz lagy székletet hoz létre, az emésztőszervek megterheltségét gyorsan és kíméletesen csökkenti, az anyagcserét és a sók kiválasztását előmozdítja s azonkívül a vért tisztítja.

— 25.000 koronás adomány. A Tolnai Végelapja a szervezett könyvnyomdai könyvnyomdászok és üntők számára 25.000 koronás alapítványt tett. Ebben a nemes alapításban az a követésre méltó gondolat jut kifejezésre, hogy az ipari és kereskedelmi vállalatok támogassák erejükhez mérten a maguk érdekkörének körébe tartozó, harctéren elesett katonák árvaát. Az alapító kiköti, hogy az alapítványi összegért hadiköszönt vásárolnak és annak kamataiból havi segélyben részesítenek 20 hadiárvaát. Ha a hadiárvaák kifogytak, akkor folytatólag 20 tüdővészben szenvedő betűszedő vagy üntő részesüljön ezen segélyben.

— B. Szalay Aranka Békefi Pál-féle zeneköznevelési igazgatósága által 1917 évi április hó 20-án a vak katonák javára rendezett növény- és hangverseny tisztia jövedelme 100 korona 50 tillér. Felülizetések: Báró Neuman Károly dr. 40 korona, Domány József 30 korona, Köpt Kálmán 20 korona, Kemény Manóné 10 korona, özv. Auber Károlyné 4 korona, Sziklai Lajosné 4 korona, polgári leányiskola növendékei 2 korona 20 tillér, Singer Gábor és László 2 korona, Szalay Imréné 2 korona, Thau Mór 2 korona, N. N. 1 és egy diák 50 tillér. Ezen összeget rendeltetési helyére juttatták.

— Adományok. Néhai Eckhardt István ravatalára szant koszoru megváltása címén Kilyényi János 10 koronát, az április 18-iki műkedvelői előadásra jegymegváltás címén báró Bohus Lajosné 20 koronát, továbbá az aradi zenekonzervatórium április 29-iki hangversenyének jövedelméből 140 koronát, egy congreganista 6, Horn Borbáia 4, N. N. 1 koronát juttatott a Növédelmi Hivatalba. Mindezen nemesszívü adományokért hálás köszönetet mond a hivatal nevében Baross Boris ügy. alelnök.

— Kup Gyula és Társa es. és kir. udvari szállítók Szeged, Délmagyarország legnagyobb női divat áruháza, a nagyérdemű hölgyközönség tudomására hozza, hogy az összes nyári újdonságok a divat-creáció legkiválóbb vívmányai, selyemtricot-kostümök, toilették, sport zakkok és blousokban, továbbá selyem toilették, toilették és örepek de chineből, valamint lengerie toilették és bluzok, vászen östümök és aljakban, sport blousok, selvem impregnált östümök és köpenyekben a legmesszebbmenő igényeket kielégítő választékban raktárra érkeztek. A felsorolt legkiválóbb modellek alapján készült divat-remekhez megfelelő divat-alapok állanak dus választékban rendelkezésre. Mérték utáni rendelések a legmagasabb nívón álló saját műhelyeinkben eredeti modelleink alapján gazdag szövét és selyem raktárukból készülnek. Szabott árak! 2921

— Helybeli és vidéki viszonteladók részére tábori dobozok, levelező-lapok, csomagoló- és levelepapírosok, papírzaecok, kepes levelező-lapok, papírzalveták, noteszek stb. legolcsóbban Kerpel Izsó papírnagykereskedésében

— Hadijótékonyaság. Baross Ferenc dr.-hoz Aradmegye köispánjához a következő újabb adományok érkeztek: Rokkant alapra: Mairovitz Adolf dr. Máriaradna április havi adománya 200, Lukács Vazul, Kalácsa 27, Elös Armin Arad 150, Monzer Vilma, Arad, Weiss Miksa ravatalára szant koszoru megváltása fejében 10, Mairovitz Adolf dr. Máriaradna, május havi adománya 200, Reiser Dávid és társa, Boroscsabas 25, Hammer Miksa, Bék 200, Újpanád községi jegyző gyűjtése 208 korona. Elpusztult erdélyi falvak újraépítésére Reiser Dávid és társa, Boroscsabas 25 kor., Bokor István, Keszend 20 korona.

— Cukercsomagoló és papírzaecok Kerpel Izsó 190

EGYESULETI ELET.

(*) A Katholikus Házasszonyok aradi egyesülete Karolyi Gyulané gróme elnöke által május 5-én a tagok élénk érdeklődése mellett tartott közgyűlésén adott számot múlt évi zajtalan, de humanitárius szempontból annál értékesebb működéséről. Heresztes Arzenné

titkári jelentésének gerincét az egyesület által fenntartott Cselédképző Otthonban elért eredmények ismertetése alkotta. Az egyesület Arad város árvaát élmezzi, ellátja a mosást és takarítást, s ezen működési körön belül teljesíti a cselédképzés feladatát. Az otthonban 44 leány nyert gondozást: 18 volt kiképzés alatt, 26 pedig mint cseléd volt a fogoknál elhelyezve. A jóra való cselédek buzdítására az egyesület jutalomdíjakat tűzött ki, s minden 15 éves leányt kelengvében részesíti. Ezenkívül gondoskodik a leányok vallásérkölesi neveléséről. Dr. Leitner Ernőné leköszönése folytán a közgyűlés Korily Géza máv. főellenőrt választotta pénztarossá, aki az egyesület pénzügyi helyzetéről adott részletes beszámolót. Az indítványok során Lakatos Ottó dr. rendfőnök, a Zita királyasszonyról elvezetett „Eliaggott háztartásbeli alkalmazottak otthona” létesítésének tervét ismertette. A fejszólamist élénk eszmecsere követte, melynek eredményeképpen az ügy további intézését az elnökség hatáskörébe utalták. A közgyűlés Karolyi Gyulané gróme elnöke által emelkedett hangulataiban ért véget.

(*) Az Aradi Polgári Jótékony Nőegylet ez évi közgyűlését ma vasarnap délelőtt 11 és fél órakor tartja a varosháza emeleti kistermében, amelyre az érdeklődőket szívesen látja az elnöké.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Femberváltás meghosszabbítása. A m. kir. honvédelmi miniszter, ur 9089—1917. száma rendelete folytán közbírré teszem, hogy a magyar szent korona országainak fémközpontja r. t.-nak a hadicélokra igénybevett fémek beváltására adott és legutóbb április 30-ig meghosszabbított megbízatása a fémeknek szigorubb rendszabályok alkalmazása mellett való felkutatására szolgáló szervezet megalakításáig meghosszabbított. Variassy Lajos, polgármester.

MOZGÓKÉP SZÍNHÁZ.

* Az Arany-sorozat második ciklusa az Apollóban. Az amerikai Wood-filmgyár az Arany-sorozat első ciklusának képeivel (Trilby, Szibéria, Lady Beatrice házassága stb.) magára vonta az egész művelt világ figyelmét. Eddig nem látott arányokban készültek el ezek a filmek s a művészi filmrendezés koronája volt minden egyes kép. Az Arany-sorozat várva-várt második ciklusát hétfőn nyitja meg az Apolló-színház a „Nászinduló” 4 felvonásos drámai filmmel, amely ismét bő alkalmat nyújt a gyönyörködtetésre.

* Lyda Bertini film H. vasárnap az Erzsébet mozgószínházban. „Egy szegény ifjú története” a cím e képek. Don Réde értékes találmányán alapszik a darab témája, amit a két bányatulajdonos ellopát Brunóval az ők jövőtől leinevelt fiúval, kinek a tett végrehajtásában a mérnök nővére is segédkezik. A mérnök meghalt s hagyatéka között nem találják az értékes találmány leírását, melynek végrehajtása a leányára marad. Egy detektív kiemozza, hogy csak a két bányatulajdonosnak lehetett érdekében az okmányt megszerezni. A két bányatulajdonos essét vette és elutaznak, de Léda megtudja címüket, utánuk utazik s társaságukban ott találja Brunót. Felelősségre vonja, aki elmondja neki élettörténetét. Kis fia korában egy hajóra került, amely hajó a nyílt tengeren elégett és őt a két bányatulajdonos mentette meg és felnevelte, s így kényszerítették őt erre a tette. Ő maga érzi azonban becsületlen tettét, visszaszerzi az okmányt s mutatja nem érdemes Léda szerelmére főbe lövi magát. Legközelebb: W. Pailander film kerül bemutatásra.

* Halálosugó. (Magyar filmszenzáció az Urániában.) A színház vadott elvéhez híven, ma vasarnap is műsoron tartja a két napon keresztül olyan szenzációs skert aratott birodalmi filmet. Műdot akar nyujtani a széles nép-

FOG- tőmések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színeivel azonos porcelánból.

FOG- koronák, hídak, egész fogsorok szájpadiás nátrium aranyból, platina-ból vagy porcelánból.

FOG- kövek eltávolítása, fogak leshor-tása és hibás fogsorok átalakítá-sa, valamint javítása.

FOGHUZAS. Tízéves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Bréssel és Londonban, semkülönben Amerikában a legismertebb fogtechnikusoknál mint assis-tens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőkeltebb műszo-eivel van felszerelve, elég garanciát nyújtok, hogy még a legkényesebb esetekben is a leg-teljesebb mértékben megfelelhessek. **JACOBI GYULA** vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17. Telefon 757. szám.

rétgenek ahhoz, hogy klasszikus értékű művet kapjanak, melyben egy egész kor történelmét, szokásait és erkölcsét megismerhetik. Nemcsak a kép témája, hanem a rendezés és a beállítás szépségei is kétségtelenül üdítőleg hatnak a lélekre és bizonyos erőt és önbizalmat adnak. A hétköznapok közönsége meleg szeretettel fogadta a magyar filmet és nincs kétség az iránt, hogy a vasárnapi közönség is meg fogja ér-tetni annak szépségét és előkelő niveljét. *Brody Sándor* filmvagyónya, a „Mórháza” az *Uranis* legközelebbi bemutatása.

* *Psilander*-vigjáték az *Apollo* vasárnapi műsorán. *Psilander* elvesztésének tudata még fokozza a mozipublikum iránta megnyilvánuló rendkívül érdeklődését. Két estén keresztül zsúfolt nézőtér előtt vetítette az *Apollo*-szin-ház a „Huszárcsiny” című *Nordisk*-vigjátékot, a melynek főszerepét *Psilander Waldemar* köz-vetlenül halála előtt játszotta el s mintha tinom művészostáns megérezte volna közelgő vég-zetét, ezen a filmen a szokottnál is elragadóbb alakítást nyújt. A közönség az első két napon nagy tetszéssel fogadta a kedves, szellemes képet s a műsor többi kiváló filmjeit, amelye-ket vasárnap mutat be utóljára az *Apollo*-színház.

SZERKESZTOI UZENETEK.

Gazdakör. A kormány ilyen tervéről nem tudunk. Gyakran felmerült már ennek a híre. **R.** Most lehetetlenség a kérdéssel foglal-kozni.

A szerkesztésért lehel:

Rudnyánszky Endre távollétében:
Stauber József.

NEMZETI SZINHÁZ

Arad, 1917. évi május hó 6-án, vasárnap:

A) Borsák.

A) Borsák.

As arany fácn.

Operetta.

Kapcsolat 7 órakor.

NYILTTER

(Az ezen rovat alatt közöltékek nem vállalnak felelősséget)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó barátainknak és ismerő-seinknek, kik hősi halált halt fiunk vég-tiszteletén megjelenésükkel résztvettek, hálás köszönetet mondunk.

2042

Szerinka Vilmos és családja.

D.vatterem áthelyezés.

Értesítem a nagyérdemű
hölgyközönséget, hogy

divattermemet

Eötvös-utca 17. szám alá helyeztem át.

Kitüné tisz. eleveltel :-)

Haász Erzsébet.

Limbeck János és fia „Eld m. k. azab. érckoporsó-gyára és temetőrendelő-vállalata” Arad.

Alólirottak mély fájdalomtól megtört szívvel tudatják a hön szeretett és felejt-hetlen jó édes anya, illetve nagynya, anyósa, nagynéni és rokon

Özv. Scherhag Jakabné

szül. Müller Anna Mária-nak,

folyó évi május hó 4-én, délután fél 3 órakor, munkás és áldásdus élete 63-ik évében, hosszas szenvedés és a halottias szentségek áhitatos felvétele után történt jobblétre szenderültét.

A felejtethlen ked és halott földi ma-radványai május hó 6-án, délután 3 óra-kor fognak a felső temető halottias csar-nokából a római katolikus anyaszent-egyház szertartásai szerint történt beszen-telés után az ugyanottani esaládi sírkert-ben örök nyugovóra helyeztetni.

Az engesztelő szent-mise áldozat a boldogult lelki üdvéért folyó évi május hó 14-én d. e. 9 órakor fog a főtiszt. mino-rita-tyák szentegyházában a Mindenható-nak bemutatatni.

Pihenése omdndos, árági emléke áldott legyen!

Arad, 1917. május 4.

Mossózy Istvánné szül. Scherhag Hermin, Scherhag Rezső, Scherhag Aranka, Scherhag Mar-git, Scherhag Bözsike, gyermekei: Honza Anasztka, Honza Mariska, unokái: özv. Honza Jánosné, me-nye Mossózy István, veje. Ügyszintén a nagyszámú rokonág társaságán is. 21

Aradi és csanádi egyesült vasutak.

Meghívás

az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak

Részvénytársaság

XXXVI-ik rendes közgyűlésére,

mely Aradon a részvénytársaság saját házában levő igazgatósági helyiségében 1917. évi június hó 8-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése az 1916-ik év üzletéről.
2. A felügyelőbizottság jelentése.
3. E jelentésekkel kapcsolatban az 1916-ik évi üzleti zárószámadások és mérleg előterjesztése, a mérleg megállapítása, az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása tárgyában határozathozatal.
4. Határozathozatal a tiszta nyeresemény felosztása tekintetében.
5. Igazgatósági tagsági helyek betöltése.
6. A felügyelőbizottság három rendes és egy póttagjának megválasztása s a felügyelőbizottság tiszteletdíjainak megállapítása.

Jegyzet: Minden részvény egy szavazatra jogosít. A részvényes szavazati jogát vagy személyesen, vagy egy másik szavazatképes rész-vényes miatt meghatalmazottja által gyakorolhatja. Egy részvényes azonban egy meghatalmazásnál többet el nem vállalhat. A meghatalmazás alakjára nézve szükséges, hogy a meghatalmazó aláírása vagy hitelesítve legyen, vagy hogy a meghatalmazás okmány két tanu által is aláírva legyen. A részvények le nem járt szevényeikkel együtt 14 nappal a közgyűlés előtt

Aradon: a társaság főpénztáránál és az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztárnál.

Budapest: a Magyar Agrár- és Járulékbanknál.

Bécsben: Schoeller et Comp. uraknál.

Berlinben: a Nationalbank für Deutschland, a Bank für Handel und Industrie és a Berliner Bankinstitut Joseph Goldschmidt et Comp.

m m Frankfurtban: a Dresdner Bank in Frankfurt a/M-nál letendő, hol azokról megfelelő elismervények adtak.

Arad, 1917. évi május hóban.

Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak Igazgatósága.

Keresünk

azonnali belépésre több katonailag alkalmatlan vagy elbocsájtott, lehetőleg iparis-
kolát végzett

fiatalembert

üzemirodánk részére. Jelentkezni lehet a **Martagvár** igazgatóságánál reggelente 8 órakor.

Modell-ház

Legújabb nyári, női és gyermek modell alapjaim

Schwarz S.
Saiacz-utca 4. szám, I. em.

Ajánlok azonnali szállításra:

Rum és Likőr

esszenciákat és kompozitívokat ab Arad.

Szemző Armin

áruügynökség és bizományi raktára Aradon. Interurbanban telefon 592 szám.

- Gépolajok,
 - Hengerolaj,
 - Kocsikenőcs,
 - Rézgálic,
 - Raffia háncs,
 - Keményítő,
 - Takarmányrépa mag
- állandó nagy raktár

Hubert József
Arad.

AKI
házat, vagy földbirtokot venni vagy eladni akar, forduljon bizalommal

Lustbader Adolf
Ingatlanforgalmi irodájához Révay-utca 2. sz., ahol kisebb-nagyobb házak, birtokok előjegyzésber vannak. Meghízáásokat ingatlanok eladására és vételére elfogadok.
Telefon 961. szám.

Tokaji borok

aszú és szamorodni
Herceg Windsch-Graetz töltés

Megrendelhetők viszontelárusítók részére
Erdényi Tivadár
Herceg Windsch-Graetz vezérképviseleténél
Arad, Deák Ferenc-utca 39.
Telefon 11-48.

Arad legrégebbi korongpár, varrógép és Gramophon raktára. Villanyvilágítási vállalat.

Hammer Vilmos

műszerész
Szabadság-tér 5-6.
Telefon 96.

Vezek törött és használt gramofon lemezt K. O. S. Aranját.
Kiváló képviselő a világ legjobb gyártmányú gépekből Columbia és Irvington gramofonokból, Waffler rad kerékpárok és Pfaff varrógép, Saphir és „Pathetonek”, Pathe kinevezet. Megkerestek a legújabb felfedezett retek és névadatok, **Király Ernő**től.
Nagy raktár készpénz a kátrészben, gumiból és Acetylen lámpákból. Pentos ki-zogás, jutányos árai. Nagy szak-szerű javító műhely. 9951

A földi Első Gazdasági Vasut.

7. szám Aegv. 1917.
Meghívás
az „A földi Első Gazdasági Vasut Részvénytársaság”
XXII-ik évi közgyűlésére,
mely Aradon 1917. évi május hó 24-én ó. e. 10 órakor az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak székházának üléstermében (József főúter-ut 22. sz., II. emelet) fog megtartatni.

- Napirend:**
1. Az igazgatóság jelentése az 1916. üzleti évről és a társaság ügyeiről.
 2. Felügyelő-bizottság jelentése és ezzel kapcsolatban az igazgatóság által előterjesztett 1916. évi mérleg és nyereség és veszteség számla megállapítása, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása tárgyában határozathozatal.
 3. Igazgatósági tagsági helyek választás utján való betöltése.
 4. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása.

Megjegyzés: Minden részvény egy szavazatra jogosít. A részvényes szavazati jogát vagy személyesen, vagy egy másik szavazatképes részvényes, mint meghatalmazottja által gyakorolhatja. Egy részvényes azonban egy-egy meghatalmazásnál többet el nem vállalhat. A meghatalmazást a meghatalmazó saját zálog aláírásával aláírás megőrzését — amennyiben az hitel síve nincs — két tanu aláírásával megerősíteni tartozik. A szavazati jog gyakorlása me kívánatik, hogy a részvényes, meg le nem jart részvényekkel, vagy pedig a részvények letételénél ze erőt nyert elismervények legkorábban 7 nappal a közgyűlés megtartása előtt Aradon, a társaság pénztárában (A. C. E. V. Jópénz árá) vagy az Arad csanádi gazdasági t. p. nál, továbbá Makón ezen lakóhelyénél, köz. n. szerződés, vagy Békés-szalán a Békés-szalán t. p. egy-üteműl letéendő, hol azokról megjelölő elismervények fognak k. adand.

Választás, városok és községek, mint erkölcsi testületek, a városokban levő részvényeket az illetékes kir. adó-vatárak, illetve városi és községi pénztáraknál is letéltetik, az erről sz. 10 hivatalos elismervények az nban legalább 5 nappal a közgyűlés megtartása előtt, az ekként be ementett részvényes menay szerének a részvény letéti jegyzébe való felvehetőse cé. adó a társaság pénztárához (A. C. E. V. Jópénztára) vagy az Arad-csanádi gazdasági társasághoz Aradra beköltendők.

Arad, 1917. évi május hó.

2915 **Az igazgatóság.**

Mesés szép lesz az a hölgy,
aki az
IBOLYA DORÉ CRÉMET
használja. Az arcot vakító fehérre varázsolja és eltünteti mindenféle arctisztálanságot. **Ára egy tégelynek K 1.50.**

Ibolya Doré szappan 3 kor., Ibolya Doré tej 1 K 50 fill. Ibolya Doré hölgypor 1 K 50 fill.

Tyukszem ellen
a leghatásosabb szer az
Anagalin.
Ára 1 korona.

Kellemes ízű limonádét
mindenkor otthon készíthet 1 adag **CITRAS-sal.**
Ára 20 fillér.

Fenti szerek kaphatók a kizárólagos készítőnél:
Hajós Arpád gyógyszerárában
Arad, Andrassy-tér 22. szám.

A adis csanádi egyesült vasutak menetrendje.

Ervényes 1917. évi április 1-től.

Aradról Szegedre indul:

Személyvonat reggel	6.40
Személyvonat délután	4.18

Aradól Szegedre érkezik:

Személyvonat délelen	12.00
Személyvonat este	9.81

Szegedről Aradra indul:

Személyvonat éjjel	3.06
Személyvonat délután	3.17

Szegedről Aradra érkezik:

Személyvonat reggel	7.33
Személyvonat este	7.51

Aradról Brádra indul:

Motoros vonat reggel	7.08
Személyvonat délután	12.48

Aradról Brádra érkezik:

Motoros vonat délután	1.16
Személyvonat este	7.48

Brádról Aradra indul:

Személyvonat éjjel	3.00
Motoros vonat délután	2.15

Brádról Aradra érkezik:

Személyvonat délelőtt	10.00
Motoros vonat este	8.48

Borosjenőről Csermőre indul:

Vegyes vonat délelőtt	9.32
Vegyes vonat este	6.82

Csermőről Borosjenőre indul:

Vegyes vonat reggel	6.32
Vegyes vonat délután	4.36

Mezőhegyesről Kétegyházára indul:

Motoros vonat reggel	8.37
Motoros vonat este	6.20

Kétegyházáról Mezőhegyesre indul:

Motoros vonat reggel	6.43
Motoros vonat délután	3.43

Ujzentrannáról Kétegyházára ind.:

Motoros vonat reggel	9.25
Motoros vonat este	8.09

Kétegyházáról Ujzentrannára ind.:

Motoros vonat reggel	5.28
Motoros vonat délután	8.01

Borossebesről Menyházára indul:

Motoros vonat este (július 1-től augusztus 31-ig)	6.35
Vegyesvonat délelőtt	10.25

Menyházáról Borossebesre indul:

Vegyesvonat délután	2.39
Motorosvonat reggel (július 1-től augusztus 31-ig)	6.12

Tudnivaló az apróhirdetésekről.

As apróhirdetéseket díjat az aradi szerinti számított. Minden 100 hirdetés ára 8 fillér. Vastagabb betűkkel 16 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelölni. A legkisebb hirdetés ára 1 korona. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. Hirdetéseket szombat 1/2 óráig veszik fel. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetési szöveget, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztasson.

Apró hirdetések.

Levelezés.

Ünnekes Hatal asszonykának discret, tisztességes barátja lenne intelligens, magva, suke fiatal ember. Anyagi érdek nélkül. Levelet "Tiszaparti" jelíggel a kiadóba. 2937

Oktatás.

Keresek, ezeket után. (4 havi magántanfolyam felvételre részére.) Könyvelés, gép- és gyorralás, levelezés, számtan. Nappali és esti tanfolyam. Díjtalan állásközvetítés. Beiratkozások a a nyári tanfolyamra László Vilmos-utca 2. szám. 2971

Alkalmazást keres.

Beteg árnok. vagy urhoz ajánlkozok gyakorlott ápolónő. Vidékre is megy. Cím a kiadóban 2969

Kemény 26, ki ülési dolgokban járás, állást keres. Cím a kiadóban. 2931

Fapapucs készítését nagyban és kicsinyben elvállalja Szilcsa Ferencné Arad, Kalvin János-u. 30. 2984

Használt áru. 21 éves jobb szivegyesszony június 1-re ajánlkozik 100 korona fizetésért. Öv. Csöte Imréné, Nádor-utca 2. l. em. 2939

Fiatal fűszerkereskedő segéd német és román nyelvismerettel, állást keres. Bővebbet Kertész Pál cégnél, Brzset-utca 13. 2960

Egy fiatal vas- és fűszerkereskedő segéd állást keres, vidékre is elmegy. Csapár Antal, Szamlak 2943

Gyakorlott pénztárnok. használt, esetleg elárulástól alkalmasság keres. Cím a kiadóban. 2964

Hudmentes gépész. kinek pár évtizedes gyakorlata van, azonnali belépésre állást keres az idei cséplésre és javításra. Cím: Bay János, Wesselényi-utca 34. 2994

Alkalmazást nyer.

Üznök vagy üznöknek szép keresetű ajánlkozhatok 7-ikétől. Szabászat iskolá, Boros Beni-tér 11. Ugyanott szabászatot tanítványok felvételnek. 2906

Német vagy magyar kismenyő 1 nagyobb gyermekhez felvétetik. Cím a kiadóban. 2906

Gyermektelen házaspár házmesternek felvétetik. Vizetartók szerelők, kinek felesége takarításra ért, előnyös részesül. Cím a kiadóhivatalban. 2940

Egy mindenes szobaleány jó fizetéssel felvétetik. Cím a kiadóban. 2944

Keresetnek oly ügynök, kinek gazdasági gyakorlatuk van és lehetőség reáptárvételre vagy átadással közreműködnek. Ajánlatokat Cukorgyár Nagybucskóhoz címre kerjék. 2528

Cipész munkásoknak kerthet Aradi és csanádi egyesült vasutak cipész műhelye azonnali belépésre. Jelentkezés helye: Wesselényi utca 1. sz. alatti építmény. 1300

Üznes kifizető cím. me-öböl belépésre keres Kálmán drögria. 2971

Háztartás- és gazdaság minden ágán járatos, jó (150) mindenes vidékre keresetetik. Cím a kiadóhivatalban. 2907

Pénztárnok- és kassza-ügy. ki gyors és gépirni tud, azonnala keres Ehrenfeldt-nác fűszernagykereskedő Arad, Boros Beni-tér. 2914

Kismenyőt 1 nagyobb ügynek mellé, vidékre, lehetősé azonnala keresek. Koch mécsárszék, Szabad-út. 2918

Üzletek.

Kisebbség-nyelvszerkesztés megvételre kerestetik, esetleg elárulással. Cím a kiadóban. 2917

Ingatlan.

Üzleti ház. jóforgalmu helyen, melyben fűszerüzlet és vendéglő helyiség van, nagy bevőkörrel rendelkező k. eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2918

Nagy úri megaműködés, mely áll 5 utca, 1 udvari és elő-zozóháza, fürdőszoba, villany-ágítás, modern berendezéssel és a szükséges melléképítményből, parkozott udvarral, a belvárosban eladó Nagy Sasor u. 7/a. 2587

Háztartás- és ügykezelő felvétel, hogy Thököly Imre-u. 59. számú jól bevételű bérlőház és Lővecz-u. 3/b. számú kettős telek, rajalevél lakóépítményekkel együtt, méltányos árral eladó. Felvilágosítás Lővecz-u. 5/b. Telefon 816. 2924

Igen szép új emeletes bérlőház és 3 földszintes, teljesen jókárban, belvárosban, kedvező feltételekkel eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2930

Babóry István-utca 21-23. számú sarokház, előnyös feltételek mellett eladó. Bővebbet ugyanott. 2929

10 kisbald kőzetes, a motoros megadókhoz közele, könnyűen nyaraló, nagy pincé, belső fürdőszobával és melléképítményekkel, más valakije ma is eladó. Bővebbet Herculó Lászlónál (Andrány utca-üzlet). 2926

Eladó. Pöstenberg Ernő-utca 17. számú ház. Br. tekezn. ugya ott. 2929

Eladó. Újmiklakán Fő-ut 13. számú ház, hentes- és mészáros-üzletnek kiválóan alkalmas. Bővebbet a helyszínen. 2948

Modern új ház, minden kényességgel ellátva eladó. Bővebbet Csavárd Ferenc, Szent Péter-tér 6/a. szám. 2968

Bajsa-utca 4. számú ház nagy kerttel, vasutközlemben eladó. 2961

Vágóhid-utca 20. számú ház és telek eladó. Bővebbet Kölcsey-utca 10. sz. alatt. 2950

Petőfi-u. 10. számú adómentes ház, szabad kézből - közvetítő nélkül - eladó. Irásbeli ajánlatokat a házteljesítő vesz át. 1691

Eladó ház 1100 - öi telekkel, két lakással, Bajsa-utca 12/a. Brtesített ad Moscovy István, Baross Gábor-utca 1/a. 2631

32 hektár egy tagból álló jó termőföld Temesvártól határában a vas-útállomástól kb. 10 km. távolságban, mezőgazdasági épületek nélkül, előnyös árral, esetleg kellemes fizetési feltételek mellett természetesen együtt, szabadkézből eladó. Bővebbet Friedrich Testvérek gépgyárában, Temesvár. 2704

Variassy Lajos-u. 160. számú ház, berendezett üzemhelyiséggel, 6 lakással és nagy telekkel, eladó. 2837

Eladó. Aradon, a belvárosban egy adómentes, modern bérlőház Bővebbet a kiadóhivatalban. 2854

Matthágy-utca 20. egy magánháza szabad kézből eladó. Cím a kiadóban. 2900

Flórián-utca 35. ház eladó, bővebbet ugyanott a házmesternél. 1682

szabó- és négy-tér bérletben 400 Bl bel vitelkei 2 utcára szülő nagy ház, 1000 lakása, 6 lóra való istállóval és 16-17 kocsiarra való padozott és fedett színhelyek, eladó. Bővebbet Kálmán János-utcai gyógyszerárban. Ugyanott házmester felvétetik. 2988

4 hektár szőlős Gyereken a hegyen, közel a villamoshoz, kelna és pincéberendezéssel. Aradon, Variassy La os-u. ca 142 számú gondozott ház 4 lakással, villanyval eladó. Tudakozódni ugyanott. 2897

Gyógyászat.

Belső és vesebetegség eladási fehér kendők kapható egyedül. Ferenc-utcai Vajdits-gyógyászárban. Kis tégl 2 korona, nagy tégl 3 korona 50 fillér. 6171

Dr. Schajkovszky labizás elleni szere, bizonyos kipróbált ártalmatlan szer, rögtön hat, ára 1 korona. Kapható Földes és Hehs gyógyszerárban.

Kiadó lakás.

Csinosan bútorozott utcai szoba, június 1-re kiadó. Cím a kiadóban. 2970

Egy csinosan bútorozott utcai szoba, esetleg házaspárnak kényelmességgel, kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2945

Elegánsan bútorozott szoba előszobával kiadó Özv. Rosenberg Károlyné, Asztalos Sándor-u. 1. 2932

2 szobás modern lakás, összes melléképítményekkel, azonnali kiadó. Cím a kiadóban. 2933

Lakást keres.

Kisbaldok egy szobát keres, villanyvilágítás és fürdőszobával. Ajánlatokat ár megjelölésével a kiadóhivatalba ker. 2933

Keresek 2 ebemély részőre, augusztus hó 1-ére egy három szoba, vagy két szoba és nagy előszobával lakást. Ajánlatot kérek "Tiszavíz" jelíggel a kiadóba. 2900

Vétel és eladás.

Vasak pezsgő-gedégt bármilyet használtat de nem töröttet) 30 fillért díjért, vidékről utazóval minden bejelentés nélkül Krausz Henriknek. Arad, Bozsai-tér 6. sz. 2873

Zene- és művészetek állandóan nagy választékban kaphatók Deák Béla könyvtárában, Forráy-utca. Telefon 902. sz. 761

Jóit énekis kanári madarak, étellel együtt, eladók. Flórián-u. 7. 2908

Eladó 40 darab 14 éves prima, országai átvé- zelt szőlő. Ártaezni és megtekinteni Gerbner Miksnál, Csermén. 2959

Kerékpár teljesen jókárban lévő, szabadon futó, eladó. Thököly Imre-u. 4. 2948

Kis autó háromkerektű, két üléses, eladó. Codilláné, József főherceg-ut 10. 2949

Bútor eladás. Két szoba fényezett bútor garnitúrával, május 9 és 10-én eladó. Bővös-utca 7. szám. 2927

Eladó előszobaszekrény, aranyozott kisasztal, 600 óra és 400 tükör. Minorita-palota, I. em., ajtó 1. 2938

Vilámlalom eladó, henger-zékkal ellátva. Tudakozódni Huszari Vilmosnál, Óhatom. 2955

Eladó Újmiklakán Fő-ut 13. szám alatt 5 drb. nagy vas spaletták. Bővebbet a helyszínen. 2917

Festmények székezetlenül és minden más méretű lakásokat helyben szerezve is, jutányosan a a l Braun Adolf Udagára, Arad-Ujmiklaka. 209

Jókárban lévő használt szőnyegek megvételre kerestetik. Mermle József, Pankota. 2819

Motorbicikli jutányos áron eladó Koncz építész, Ópécskán. 2839

Legjobb arckrem az "Anny" arckrem, fehér és rózsaszínben. Egy tégl 2 korona, nagy 3-50. Egyedül kapható Vajdits gyógyszerárban, Ferenc-utca. 2841

Eladó Újmiklakán. Fő-ut 18. szám alatt 5 drb. nagy vas spaletták. 2853

Ajánlatok 6 mákot, szép árut, a Kor 6.- pro 1 fillér. Vasak: használt szódás üvegeket. Berrek Viktor. Gyulafehérvár. 2908

Eladó bérkucsi nyitott és csukott fedéllel és löszerszám- mal. Megtekinthető Illes-u. 125. szám alatt. 2911

Kengyel eladó. Deák Ferenc-utca 29. Telefon 1124. 2721

Gép szőnyegek 50-70 számig vizonteladók is. Jutányos áron kapható. Marosparti áruháza, Forráy utca. 2861

Fenyő-, dísz- és gyümölcsfa eszmetek, pipariz gyökerek és sima, építőanyagok és szőlőszőlők nagyban és kicsinyben eladók. Bővebbet Deák Ferenc-utca 29. Telefon 1124. szám. 1873

Uz-pélgarnitúra 10-es, teljesen jókárban lévő, összes szőlő- jakkal eladó. Bővebbet Deák Ferenc-utca 29. Telefon 1124. 2143

Uj bútorokkal: vétel és eladás, hiteles egységnek részletei kölcsönkérés adok kessz- nese és árak, - ebédő, háló és nappali szoba berendezés, fa- és vasbútorok nagy választékban kaphatók. Aladó bútor- kálmán Gábor Károly bútorüzletében Aradon, Asztalos Sándor-utca 6. sz. Telefon 773. Kérem a címre figyelni. 2791

Vasak koronázás bélyegeket és egész gyűjtő- mányokat. Könyvtárakat és egyes köny- veket. Kerpel könyvkereskedés. 901

Uz- és pélgarnitúra jó állapotban, minden elfogadható árral megvételre eladó. Cím a kiadóban. 2852

Tegla jóménységben, nagy és kis mennyiségben, jutányos árral kapható. Jiraszek iroda, telefon 1097. vagy László iroda, Hasszinger u. 5., telefon 747. 2761

Használt elem megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadó- hivatalban. 7892

Egy állg használt egyenruha 24, 1000 motor eladó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Különbéle.

Elvett és a Földes patkától az állomásig vívő uton egy ezüst amulet. A megta-álo keretek, hogy hozza azt a Földes patkába, hol illő jutalomban részesül. 2967

Eladó. József főherceg-ut 22. sz. alatt 2 utcai és 2 udvari szobából álló helyiség irodá- nak f. év augusztus 1-től kiadó. Bővebbet az Aradi és csanádi egyesült vasutak Magánüzemeinek központi felügyelősege- nél. 1868

Tyukszem és minden bőrkeményedés ellen biztosan ható szer, Hehs gyógyszerész tyukszem- tapasz. A legmeghőzöttőbb tyukszem a tapasz párnáit használat után leválk, a győző fájdalom azonnal megszűnik. Ára 1 korona. Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár Arad. 12